

Return address:
 TYPINTS COMPANY
 26 GRUBER DRIVE
 GLEN COVE, NY 11542

Nezávislý český a slovenský čtrnáctideník ♦ Independent Czech and Slovak bi-weekly

Americké Listy

ZALOŽENÉ 1874 JAKO NEW YORKSKÉ LISTY, V LETECH 1990-1996 ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

ROČNÍK 20, ČÍSLO 4

ČTVRTEK, 26. ÚNORA 2009

\$2.00

Slepá spravodlivosť?

ZITA SUJOVÁ
 Pre Americké listy

Jeden z princípov morálneho kodexu sudcu hovorí, že sudca nielenže musí byť morálny, ale musí sa takým aj zdať. Právne normy, ktoré v sudcovskej oblasti v poslednom čase priali poslanci slovenského parlamentu (na návrh ministra spravodlivosti Štefana Harabina) však umožnili, aby si niekoľko trestne stíhaných sudcov opäť obliekli sudcovský talár. Napríklad bratislavský sudca Igor Škultéty, ktorého súdi špeciálny súd pre podozrenie z toho, že vzal úplatok 70-tisíc korún. Alebo popradský sudca Miroslav Radačovský, ktorého meno sa spája z drogovou trestnou činnosťou. Alebo sudca Okresného súdu v Čadci Štefan Mariák, ktorý je obžalovaný zo štvornásobného prijatia úplatku a zneužitia právomoci verejného činiteľa.

Od 1. januára 2009 sa všetci traja opäť ujali výkonu funkcie sudcu. Umožňuje im to novela zákona o sudcoch a prísediach, ktorá vstúpila do platnosti prvým dňom tohto roka.

Ako informoval denník SME, podľa novej právnej úpravy môže mať trestne stíhaný sudca pozastavený výkon funkcie najviac tri roky, v prípade, že je stíhaný disciplinárne, tak najviac dva roky. Predtým túto lehotu môže len súd na rada SR, aj to len v prípade, ak zistí, že sudca stíhanie úmyselne predživoval. Po uplynutí tejto doby podozrivý sudca nielenže môže ale vlastne aj musí nastúpiť do práce.

Byvalá ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská (SDKÚ) sa vyjadrila jednoznačne: „Táto nová situácia je veľmi zlá. Ak existuje pochybnosť, že sudca sa prevínili, nemá čo súdiť. Dôvera verejnosti v súdnictvo tak bude ešte viac otrávená.“

Pýtam sa: Aká dôvera?!

Sudcovia sa smiali rozsudku

Sudcovia majú podľa najnovšieho rozhodnutia Disciplinárneho senátu zákaz hovoriť pravdu. Aspoň teda pokiaľ ide o ich kolegov sudcov a pokiaľ je pravda v ich neprospech. Nejakú takto by sa dalo zovšeobecniť rozhodnutie Disciplinárneho senátu Karola Kučeru, ktorý uznal vinnou sudkyňu Darinu Kuchtovú za to, že vypovedala v trestnej veci, vedenej proti novinárke Momentu (hm, proti mne, Zite Sujovej) za ohováranie žilinského sudcu Pavla Polku. Sudkyňa Kuchtová ako svedkyňa na pojednávaní potvrdila, že v roku 1999 sudcovská kontrolná skupina, ktorej bola členkou, zistila na Okresnom súde v Žiline viacero pochybení a nedostatkov.

na strane 5

Branná - Zrúceniny hradu a rozsáhlý zámek, dříve též Goldenstein či Kolštejn, najdete v okrese Šumperk. Hrad založili na počátku 14. století slezští Wüstenhobové na ochranu blízkých zlatých dolů. Po roce 1325 jej získal český král Jan Lucemburský. Pak se v držení hradu vystřídali páni z Lipé, Valdštejní a páni ze Zvole. Posledními majiteli byli Lichtenštejní.

VÁCLAV KLAUS V BRUSELU: POTLESK I BUČENÍ

Poslanci schválili Lisabonskou smlouvu, ale ve hře jsou ještě Senát a prezident

JAROSLAV NOVÝ
 Americké listy

Čeští diplomati s obavami očekávali vystoupení prezidenta Václava Klause v Evropském parlamentu v Bruselu. A ten splnil očekávání: jeho provokativní kritické vystoupení k hlubší integraci EU provázal bouřlivý potlesk, ale i bučení, mnoho europoslanců demonstrativně opustilo sál. Projev nesouhlasu, ale i souhlasu vyvolala i slova o tom, že Česko má zkušenosti s totalitou, neexistenci opozice, a tudíž těžce vnímá potlačování jakékoliv opozice, i té v EU. Evropskou unií označil Václav Klaus za „revoluční experiment“, ale zároveň popřel, že by Češi hledali alternativu členství v jiné formě integrace.

Podle Klause EU rozhoduje i o věcech, které by si měly rozhodovat samy státy. „Jste si jisti při každém svém hlasování, že rozho-

dujete o věcech, o kterých je potřeba rozhodovat zde a ne blíže občanům v rámci jednotlivých států?“ položil Klaus europoslancům řečnickou otázku. A i v Česku nachází stále častěji v této souvislosti pochopení. Češi jsou na jakékoliv formy byrokracie citliví – a Brusel se stal symbolem nabubřelé, nedemokratické byrokracie.

Vlnu emocí vyvolalo i prezidentovo prohlášení, že je nyní interpretovat nynější hospodářskou krizi jako důsledek selhání trhu. Podle Klause je původcem krize „politická regulace trhu“, která může vést k dalšímu ekonomickému zaostávání. Vyzval Evropu k liberalizaci a deregulaci.

Čeští poslanci schválili Lisabonskou smlouvu

Zastánci Lisabonské smlouvy se mohou radovat, poslanci ji po dlouhých taničích a nechut-

ných diskuzích schválili. Zdaleka ale nemají vyhráno. Problémy s ratifikací se očekávají v Senátu, výhrady má i prezident Václav Klaus, který tvrdí, že Senát jako celek se nad touto smlouvou zamyslí odpovědněji.

Prezident se už dříve nechal slyšet, že smlouvu podepíše až poté, co k ní konečné slovo řeknou Irové. Ti už ji v referendu jednou odmítli, budou ale hlasovat znovu. Podle posledních průzkumů je tam nyní evropská smlouva má mezi voliči více než padesát procent příznivců. Klaus už v minulosti řekl, že „Irské ne je vítězstvím svobody a rozumu nad umělými elitářskými projekty a evropskou byrokracií“.

Senátoři z ODS oznámili, že se smlouvou nebudou zabývat dříve, než budou v Parlamentu schváleny smlouvy o umístění americké raketové základny v Brdech a než projde změna jednacího řádu. Takzvaný vázaný mandát má zajistit, aby vláda nemohla bez vědomí Parlamentu přenášet kompetence na Brusel. Příslušný zákon by měli poslanci dostat na stol během března.

Ve hře zůstává i stížnost k Ústavnímu soudu, na který se ale odpůrci „Lisabonu“ mohou obrátit až poté, co dokument projde oběma komorami Parlamentu. Ústavní soud se už Lisabonskou smlouvou zabýval jednou a konstatoval, že smlouva neodporuje české ústavě. Proti smlouvě jsou komunisté a mají pravděpodobnou podporu některých členů ODS.

Česko bojuje proti krizi

Během ledna přišlo v Česku o práci 45 tisíc lidí. Prognóza na únor je dalších 12 tisíc, v březnu už by to mělo být lépe. Vláda připravila balíček

USA o protiraketové základně

Spojené státy žádají od Polska více času na rozhodnutí, jak budou dále postupovat ohledně plánu na vybudování protiraketového štítu v Polsku a Česku. Řekl to americký ministr obrany Robert Gates na schůzce ministrů obrany NATO v Krakově.

Prezident Barack Obama se nyní podle Gatese zabývá ekonomickou krizí ve své zemi a přehodnocuje vojenskou politiku v Afghánistánu a Iráku. Přezkoumává také protiraketovou obranu ve střední Evropě, proti níž bojí Rusko.

Podle české ministryně obrany Vlasty Parkanové ale Spojené státy stále berou koncept globálního protiraketového deštníku vážně. Její americký protějšek Robert Gates podle ní v Krakově své kolegy v NATO ujistil, že plány Washingtonu jsou slučitelné s plány Severoatlantické aliance.

Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer podle ministryně na jednání vyjádřil názor, že hrozby, proú kterým bude americký deštník budován, stále existují a rostou.

Sředeoevropské měny klesají, další oslabení asi ještě přijde

Kurzy sředeoevropských měn na začátku letošního roku zrychlily pokles, který začal loni na podzim, a další oslabení se zřejmě ještě dostaví. Shodují se na tom finanční analýtici. Česká koruna má zatím nižší ztráty než polský zlotý a maďarský forint, ani koruna ale dalšímu oslabení zřejmě neunikne.

„Česká republika zřejmě ztratila status bezpečného přístavu v tomto regionu a pravděpodobně ji bude nadále ovlivňovat celkový výhled pro celou oblast střední Evropy,“ myslí si analytik finančního ústavu BČZ ve Varšavě Peter Poplawski.

Česká koruna vůči euru od začátku roku ztratila 4,4 procenta hodnoty. Měny v České republice, Maďarsku a Polsku oslabují především proto, že ve srovnání s loňským podzimem se výrazně zhoršily vyhlídky na další vývoj ekonomiky jednotlivých zemí. Firmy z tohoto regionu totiž vyvážejí značné objemy produkce do eurozóny, která už v recesi je.

Mečiarovcom klesají preferencie

Najväčší prepád v rebríčku popularity – o takmer tri percentá – zaznamenala vo februári HZDS. Ľudová strana Vladimíra Mečiara, keď zo štvrtého januárového miesta (8,7% preferencií) klesla na šieste (5,9%). Smer klesol o dve a pol percenta, so 46% je však stále na čele rebríčka. SDKÚ by volilo 12,9% (v januári 12,8%), SNS 11% (v januári 12%).

Najvýraznejší prírastok (2,9%) tento mesiac zaznamenala KDH.

Příští číslo vyjde 12. března, uzávěrka je v pátek, 6. března.

Topolánek: euro nebude

Česká republika podle premiéra Mirka Topolánka přestane plnit rozpočtové maastrichtské kritérium, jehož dodržení je podmínkou pro přijetí jednotné evropské měny. Vyplývá to z vyjádření Topolánka v diskusní relaci Slovenské televízie.

OBSAH TOHOTO ČÍSLA

Václav Klaus v Bruselu: Potlesk i bučení (Nový)	1
Slepá spravodlivosť? (Sujová)	1
Pohled z USA (Povolný)	3
Vše špatné je vždy k něčemu dobré (Štráfaldová)	8
Jak jsem překonal sebe (Bártík)	9
Plavba k bojištím v Pacifiku – Naha, kamikaze a atom (Ulc)	10
Zo slovenských regiónov	11
Další eurotrapas Václava Klause (Pehe)	12
Turnov – město drahých kamenů	13
Z krajanského života	14
Sfinga z Kordiller (RDV)	15
Sport	16

ZPRÁVY Z DOMOVA

České zprávy bez označení zdroje
jsou převzaty z Radio Praha.
<http://www.radio.cz/cz/>

Odpůrci radaru v Bruselu

Přes sto převážně českých demonstrantů na dvou manifestacích před budovami Evropského parlamentu (EP) v Bruselu protestovalo proti plánům na výstavbu americké radarové základny v Česku. Akce zorganizovaly Liga starostů proti radaru a hnutí Nenásilí. Jejich zástupci odpoledne promluvili také na slyšení v EP, kterého se mimo jiné zúčastnili europoslanci především zlevicových stran.

Kto bude predsedom KDH?

Súčasný šéf Kresťanskodemokratického hnutia Pavol Hrušovský by podľa kuloárnych informácií mal na základe dohody odstúpiť predsednícku stoličku eurokomisárovi Jánovi Figelovi. Podpredseda hnutia Daniel Lipšic, o ktorom sa otvorene uvažovalo na tento post, si poškodil nedávnym vystúpením o skupovaní poslancov za minulé vlády. Podpredsedníčka strany Mária Sabolová ho dokonca vyzvala, aby sa zriekol funkcie podpredsedu. (tasr)

Amerika Slovákov nezlákala

Očakávaný výrazný nárast dovoľenkárov, ktorí budú chodiť do Ameriky nakupovať či navštevovať príbuzných, nenastal ani tri mesiace od zrušenia víz. „Nárast predaja leteniek do USA je len mierny. Pohybuje sa takmer na rovnakej úrovni ako v čase, keď víza ešte platili," povedal Peter Hyža, manažér cestovateľského centra Coimex. Vyšší záujem o lety za oceán bol podľa neho tesne po vyhlásení o zrušení víz. „Bol skôr chvíľkový, trval asi mesiac. Najviac si vtedy kupovali letenky ľudia, ktorí mali v Amerike rodinu či priateľov," dodal. (Pravda)

Topolánek si polepšil

Lidé v ČR jsou výrazně spokojenější s prací vlády Mírka Topolánka. Spokojenost s ním vyjádřilo 38% dotazovaných, což je o devět procentních bodů více než minulý měsíc. Tento výsledek je jedním ze dvou nejlepších hodnocení práce Topolánkovy vlády od jejího jmenování v lednu 2007.

FOTOGALERIE

V sobotu 14. února zemřel v jedné z pražských nemocnic ve věku 86 let klasik české televizní tvorby kameraman Ilja Bojanovský.

Bojanovský byl dlouholetým pedagogem na Filmové a televizní fakultě v Praze, jejím děkanem i rektorem Akademie múzických umění. V letech 1961 až 1990 působil jako hlavní kameraman hudebních pořadů v České televizi. Specializoval se na pořady z hudební a baletní tematikou. Autorsky se podílel na vzniku významných operních televizních projektů, na cyklu Hudba z respira a na přímých přenosech z Pražského jara. Když bylo televizní vysílání v počátcích, byl postaven před nové postupy a úkoly. „Nejde o žádnou teorii vychází z praxe. Toužil jsem vytvořit obraz v souladu s hudbou, protože i barva má svůj zvuk," řekl o tom.

Před pěti lety udělila Asociace českých kameramanů Iljovi Bojanovskému cenu za celoživotní dílo, ve kterém je na 1300 inscenací a dokumentů.

FOTO:CT24

Kardinál Vlk rezignuje

Kardinál a pražskému arcibiskupovi Miloslavovi Vlkovi vyprší v květnu funkční období a hodlá v té době podat demisi na svůj úřad. Před dvěma lety, kdy mu bylo 75 let, podal jako všichni katoličtí biskupové v tom věku podle církevního práva papeži Benediktu XVI. rezignaci na svůj úřad. Papež ji ale tehdy nepřijal a prodložil mu mandát o dva roky.

Moravští biskupové již vytypovali tři možné kandidáty, které sdělili papežskému nunciovi v Praze. Podle informací deníku Právo je jedním z kandidátů strahovský opat Michael Pojezdný. Dlouhodobě je však za nejvýznamnějšího kandidáta na post nejvyššího představitele českých katolíků označován olomoucký arcibiskup Jan Graubner, který je názorově blízký papeži Benediktu XVI.

\$ KURS DOLARU \$

Za \$1 americký vyplácela dne 24. února 2009 ČNB 22,88 Kč, za kanadský 18,11. Národní banka Slovenska za \$1 americký 0,794 Euro, za kanadský 0,628 Euro.

AMERICKÉ LISTY

26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542
Phone: (516) 674-9438
(USPS 015-179)

Periodical postage paid at Glen Cove, NY 11542 and additional mailing offices. Published bi-weekly. Annual subscription: United States \$54, Canada \$55, others \$56.

POSTMASTER: Send address changes to: Typrints, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Do Bosny a Hercegoviny odchází 33 vojakov SR

Do operácie ALTHEA na území Bosny a Hercegoviny odletela slovenská vrtuľníková jednotka. Tvoria ju 33 príslušníkov technického a zabezpečovacieho personálu a dva vrtuľníky MI 17. Operácia v Bosne a Hercegovine potrvá tri mesiace, s presunom tam a späť takmer štyri mesiace.

Kontroly cizinců v Plzni

Cizinecká policie chystá v Plzeňském kraji další velké kontroly cizinců. Podobat se budou pilotní akci s krycím názvem Valentýn. Během níž v Plzni 110 příslušníků zkontroluje téměř 800 osob. Zvýšení kontrolní činnosti souvisí s hospodářskou krizí a propouštěním zahraničních dělníků.

Léčba rakoviny na úrovni EU

Česká onkologická společnost má podle jejího předsedy profesora Jiřího Vorlíčka pro lidi s rakovinou dobrou zprávu – loni poprvé všichni onkologičtí pacienti v ČR, kteří přišli k lékaři, měli stejně kvalitní léčbu jako nemocní ve starých zemích EU.

Ocenenie pre M. Kováča

Cenou sv. Cyrila a Metoda ocenili bývalého prezidenta SR Michala Kováča predstavitelia biskupských konferencií a verejného života z krajín strednej Európy. Ocenenie je preňho aj záväzkom. „Je potrebné zaoberať sa tým, ako zabezpečiť vnášanie skutočných kresťanských hodnôt do života našej spoločnosti, je našou povinnosťou aby sa hodnoty pravdy a morálky presadzovali aj v politickom, ekonomickom a sociálnom systéme," povedal M. Kováč.

Češi nejvíce platí za bydlení

České domácnosti ve třetím čtvrtletí loňského roku platily nejvíce za bydlení a energie s ním související, což jim ukrojilo z rozpočtu 20,1%. Na druhé místo v nejnákladnějších položkách se s podílem 19,8% vrátily potraviny a nealko nápoje, které zdražování vyhnalo na čelo ve druhém čtvrtletí. Třetí největší položkou pro domácnosti zůstala doprava. Období prázdnin a letních dovolených se naopak podepsalo na rostoucích útratách za rekreaci a stravování a ubytování.

STRUČNĚ ★ STRUČNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA – Zpěvák, skladatel, hudebník a spisovatel Pavel Novák zemřel v 64 letech v převorové nemocnici. ★ Výroba elektřiny z větru se loni v Česku zdvojnásobila na 245 Gwh. ★ Proslavivší tuzemská průmyslová výroba klesla třetí měsíc v řadě, tentokrát o 14,6 procenta. ★ Čeští advokáti budou stejně jako většina jejich zahraničních kolegů nosit v soudní síni taláry. ★ Prezident Václav Klaus nebude i přes naléhání novinářů vetoovat novelu trestního řádu, která znemožňuje zveřejňování odposlechů. ★ Do Prahy přiletěly čtyři rodiny z Barmy, kterým Česká republika udělí azyl. ★ Český velvyslanec v Británii Jan Winkler náhle zemřel ve věku 51 let. ★ Sněmovna ČR schválila vydání dluhopisů v objemu 200 milionů eur na pomoc krizi sůžené lotyšské ekonomice. ★ Letošní rozpočet programu Panel Státního fondu rozvoje bydlení se zvýší o 600 milionů korun na celkových 4,1 miliardy korun. ★ Novým šéfem protikorupční policie se stal bez výběrového řízení Libor Vrba, dosavadní šéf kriminální policie. ★ Horníci, kteří začali v dolech pracovat před rokem 1993 a odpracovali v nich daný počet let, budou chodit do penze dřív než jiní pracovníci. ★ Společnost Tesco Stores v Česku hodlá zrekonstruovat své obchodní domy, které mají v budoucnu fungovat pod jednou značkou My. ★ Především pro romské oběti závažného kriminálního jednání diskriminace je určena nová poradenská linka, na kterou se tyto lidé mohou od začátku února obracet. ★ Do Prahy loni přijelo rekordních 4,6 milionu turistů, o 2,5 procenta více než předloni. ★ Česká republika vyčlení 2 miliony korun na humanitární pomoc lidem v palestinském pásu Gazy. ★ Přibližně dvě stovky lidí na hřbitově ve Vitkově na Opavsku uctily památku studenta Jana Zajíce, který následoval Jana Palacha a na protest proti okupaci a normalizaci se 25. února 1969 upálil na Václavském náměstí.

SLOVENSKO – Tanečný soubor Lúčnica spolu s orchestrom Zlaté husle v polovici februára odcestoval do Egypta. ★ Tretina občanov Slovenska pocítla negatívne dôsledky ekonomickej krízy, vyplýva to z prieskumu agentúry Pois Slovakia. ★ Chripkové prázdniny má v Nitrianskom kraji 12 školských a predškolských zariadení, nárast choroby zaznamenali aj v iných krajinách. ★ Slovenskej pošte sa aj vlni hromadili nedoručené zásielky s chýbajúcimi adresami, takmer 150.000, o niečo menej ako v minulosti. ★ Neustávajúce husté sneženie a prudký vietor narobili na Valentína starosti vodičom na cestách Žilinského kraja. ★ Rímskokatolícka cirkev si 14. februára pripomenula sviatok svätých Cyrila a Metoda. ★ Rómsky univerzitný študentský program ponúka štipendiá rómskym vysokoškolským študentom. ★ V Žilinskom kraji vzniklo vlni 1372 požiarov, zahynulo pri nich päť ľudí, škoda dosiahla približne 14,8 mil. eur. ★ Minulý rok na cestách Trnavského samosprávneho kraja zahynulo 72 ľudí, čo je o 14 menej ako v roku 2007, viac ako tretinu tvorili chodci a cyklisti. ★ Umelecký zážitok z divadelného predstavenia si môžu dopriať už aj sluchovo postihnutí, od začiatku roka je Divadlo Jána Palárika v Trnave vybavené špeciálnymi prístrojmi. ★ Ceny ojazdených vozidiel klesli oproti vlaňajšku o 20 až 30 percent. ★ Zlacňovanie nehnuteľností, ktoré začalo koncom vlaňajška, by malo pokračovať aj v prvých mesiacoch tohto roka. ★ Sumou 4000 eur (120.000 Sk) prispel na dovybavenie zariadení Fakultnej nemocnice v Trnave Trnavský kraj s výťažkom zo župného plesu. ★ Prepad kurzu maďarského forintu spôsobil rast maloobchodného predaja v prihraničných regiónoch, najmä pri slovenských hraniciach.

Malý dopis z Prahy

JÍŘINA RYBÁČKOVÁ

Dávne doby

Většinu času žiju v přítomnosti a budoucnosti, ale minulost přimová. Začalo to tím, že jsem se po letech znovu začala do slavného románu E. L. Doctorowa, *The Book of Daniel* (1971), v němž autor volně zpracovává příběh manželů Juliuse a Ethel Rosenbergových.

Na jaře 1969 mi jméno těchto jedinečných Američanů popravených za špionáž v průběhu studené války vmešlo do tváře jako důkaz americké antikomunistické zvrstlosti jeden „kovany soudruh“, který se pomalu vzpomínal na Pražského jara. Já jsem tehdy ještě neměla v hlavě všechno dostatečně zpracované, abych mu opáčila, že v malém Československu bylo politických poprav kolem 250!

Po dvou dnech s Doctorowem se mi zdál bizarní sen o zadržovaných hranicích, výjezdůch doložkách a Josefu Visarionovi Stalinovi. Sen mi připomněl, jak jsem v prvních letech v Americe hlala politické a historické knihy z Firestone'ské knihovny, které jsem nosila domů po desítkách a z nichž jsem se dozvíдалa, jak to vlastně s komunismem bylo. Dokonce jsem se zapsala na kurz marxismu (a na Woodrow Wilson School mi odečetli hodinu z týdenního platu, protože kurz začínal před koncem pracovní doby), abych si zkorigovala ty nesmysly, které do nás hustili českoslovenští bolševici.

Pak jsem si s jedním kamarádem povídala o důvodech, proč jeho rodiče (a nejen oni) vstoupili po válce do Komunistické

strany – deziluze ze zrády západních spojenců, válečné útrapy včetně koncentrací a nucených prací, poválečné heslo komunistů „práce a chléb“, které se mnohým zdálo relevantnější než řeč o demokracii, naděje na spravedlivější uspořádání světa. Spousta idealismu – o to horší pak bylo vysřizlivění.

A v pondělí jsme s třemi dávnými přáteli zavzpomínali na Sputniky, první českou rockovou kapelu, která vznikla na „naši“ jedenáctiletce na Korunní ulici koncem padesátých let. Dovedou si dnešní šestnáctiletí představit, že by je ředitelka školy trestala za to, jakou hudbu hrají?

Od Sputniků jsme přeskočili k normalizaci a shodli jsme se, že to už bylo pohodlnější. Nejen divu, že po těch časech někteří testní. Člověk ani nemusel aktivně kolabovat, stačilo, aby neprovozoval, a pak si mohl žít celkem příjemně a skulinky na provozování „nekomunistické politiky“ činnosti se vždycky našly, často podle pravidla, že pod svícem je největší tma. Treba pod hlavičkou Svazarmu se děla spousta „podvratných“ aktivit. Rohlík stál 30 halířů a čile kvěl výměnný obchod, a protože veřejné služby téměř nefungovaly, lidé si přátelsky pomáhali, jeden zadíval cihlu na opravu komína, druhý sehnal dobré maso, třetí měl výborného instalatéra. Svět byl přehledně černobílý a „oni“ za všechno mohli.

Ale nic nového pod sluncem. Židé přece také putovali z otroctví do země zaslíbené čtyřicet let.

20. února 2009

Nezávislé **Americké Listy** vycházejí jednou za čtrnáct dní. Šéfredaktor Petr Bisek. Vydává Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, New York 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@optonline.net. Redakce nezodpovídá za přesnost podepsaných článků a nemusí se ztotožňovat s jejich obsahem. Rukopisy se nevracejí, pokud autor nepřiloží oznámkovanou obálku se zpětnou adresou. Veškerá práva vyhrazena. Copyright © Typrints Company. Žádný vytištěný materiál, ani jeho část, nesmí být obětí bez svolení redakce. Příští číslo vyjde 12. března, uzávěrka 6. března.

The independent **Americké Listy** is published bi-weekly. Editor-in-chief Peter M. Bisek. Published by Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@optonline.net. Publisher is not responsible for accuracy and content of signed articles. Furthermore, publisher might not agree with the content of signed articles. Manuscripts are not returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope. Copyright © Typrints Co. No material may be reprinted without a permission. Next issue due March 12th, deadline March 6th, 2009.

Mojmír Povolný

Pohled z USA

Opozice v České Republice

V polistopadovém Československu nakrátko zavládlo přesvědčení, že po osvobození z komunistické diktatury svobodná Republika by se měla také osvobodit od vlády politických stran a že vláda by měla být svěřena do rukou nestranického hnutí. Protože lidové řečeno strany se jen hádají a stát si mezi sebou rozděluje. Onim nestranickým hnutím v očích aktérů listopadové revoluce v čele s Václavem Havlem mělo být Občanské fórum (OF).

Vzpomínám si, jak jsme se spolu s Jiřím Horákem již za návštěvy prezidenta Havla v Americe v roce 1990 marně snažili v nějakém washingtonském baru přesvědčit Jána Budaje, Stanislava Devátého a Petra Oslizlého z prezidentova doprovodu, že demokracie se bez politických stran neobejde. I když se po listopadu 1989 v Republice vyvíjela celá řada stran, teprve až Václav Klaus se svými stoupenci v OF je v roce 1991 rozbil a organizoval Občanskou demokratickou stranu (ODS), začal se český systém politických stran formovat do podoby, jak jej známe dnes: systém dominovaný ODS, ČSSD, KDU-ČSL a na čtvrtém místě tentokrát Stranou Zelených. V této konstelaci ODS a ČSSD okupují čelné místo a hrají hlavní politickou roli.

V každém demokratickém politickém systému preference voličů rozdělí svou reprezentaci prostřednictvím politických stran na seskupení vládní a opoziční. Bez opozice se takový systém změní v diktaturu s jedinou výjimkou: velké koalice omezené svou dočasností. O Topolánkově vládní straně a koalici v Republice a jejich problémech od voleb v roce

2006 jsme psali v posledním POHLEDU. Opozici je věnován tento POHLED.

Odhlédneme-li od antidemokratické a proto antisystémové KSČM, již od voleb v roce 1996, kdy ČSSD získala 22,40% hlasů proti 29,62% pro ODS jsou si sociální a občanské demokraté rozhodujícími konkurenty a odpůrci, ať z pozice vládní nebo opoziční. Jednou výjimkou byly tzv. opoziční smlouva a pět dalších dohod (tzv. toleranční patent) mezi ODS a ČSSD z doby na přelomu devadesátých let, jakási česká verze velké koalice. Podle nich zdiskreditovaná ODS umožnila sociálním demokratům vládnout a ČSSD občanským demokratům garantovala místa a sinekury ve státní správě a hospodářské sféře pod státní mocí. Není divu, že tehdy bez kontrolní funkce silné opozice rostla v Republice korupce za míru, která provázela porevoluční politickou a hospodářskou transformaci, a že ji provázela i po parlamentních volbách v roce 2002, kdy již opoziční smlouva nebyla v platnosti a sociální demokraté vládli spolu s lidovci a Unii svobody.

Zopakujeme: v polistopadové Republice byla ČSSD buď bez vládního zastoupení nebo v opozici v letech 1990-1998 a je od roku 2006 dodneška. Její hlavní soupeř, ODS, nesl hlavní zodpovědnost za vývoj v Republice po listopadu 1989 od svého založení v roce 1991 do roku 1997 a nyní je u vlády od roku 2006.

Na vztahu mezi těmito dvěma stranami není pro politický systém a jeho fungování tolik rozhod-

ná jejich ideová, politická, hospodářská a mezinárodně politická orientace, i když se v soutěži o přízeň občanů často ostře střetávají. Pozoruhodné jsou na něm preference voličů v parlamentních volbách od roku 1996: 1996 - ODS 29,62%; ČSSD 26,44%; 1998 - ODS 27,74%; ČSSD 32,31%; 2002 - ODS 24,47%; ČSSD 30,20%; 2006 - ODS 35,38%; ČSSD 32,62%.

Voliči jsou tudíž rozděleni zhruba na 50:50. Tak jako v minulosti, tak dnes zápas o ně mezi Topolánkovou vládní stranou a Paroubkovou opoziční stranou vyhraňuje jejich postoje za účelem tento poměr ve svůj prospěch změnit. Jestliže - jak jsme napsali poslední o vládní straně - její problém je za tohoto stavu udržet svou jednotu, problémem opozice je, jak a jak daleko vládní stranu v jejím vládnutí kritizovat a kontrolovat a sebe prezentovat jako legitimní alternativu.

Na této úrovni politika je věda, vědění ze zkušenosti a umění i pro opozici. A nejen proto, že se politický zápas odehrává před očima občanské společnosti, opozice právě ze své kritické pozice by jej měla vést odpovědně a s noblesou. Obou se české demokracii a české občanské společnosti ani letos v dostatečné míře ze strany sociálně demokratické opozice nedostává. 19. února 2009

Protikrizová opatření v ČR

Kabinet Míra Topolánka schválil balíček protikrizových opatření. Ten mimo jiné počítá se slevou na sociálním pojištění pro zaměstnavatele, zrychlením odpisů nebo osvobozením malých firem a podnikatelů od placení záloh daně z příjmu. Návrhy vycházejí z doporučení Národní ekonomické rady vlády. Podle vlády je hlavním úkolem protikrizového plánu udržení stability veřejných financí a zmírnění růstu nezaměstnanosti.

Podle opoziční sociální demokracie je vládní protikrizový plán nedostatečný, opožděný a špatně zaměřený. 45% českých občanů hodnotí krizový balíček jako velmi špatné opatření.

O Slovensku zo Slovenska

V poslednom štvrtroku slovenská ekonomika rástla najpomalšie za posledných takmer osem rokov. Podľa niektorých ekonomov sa Slovensko tento rok nevyhne ekonomickému prepadu. Najviac na to doplatia ľudia, ktorí prídu o prácu. Tých, čo prácu nestradia, od poklesu životnej úrovne zachráni to, že mnohé ceny klesajú.

Región Bratislavský kraj patrí medzi 41 regiónov Európskej únie, ktorých hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa vyjadrený v parite kúpnej sily (PPS) prevyšuje 125% celoeurópskeho priemeru. Vyplyva to z údajov Európskeho štatistického úradu Eurostat. Bratislavský kraj dosahuje 148,7%, čo znamená 19. miesto. Na 12. mieste je so 162% Praha. Najvyšší HDP na obyvateľa vyjadrený v PPS mali vnútorný Londýn (336%), Luxembursko ako celok (267%), Brusel (233%) a Hamburg (200%).

Miera nezamestnanosti dosiahla v okrese Kežmarok v závere januára 23,25 percenta, čo je v porovnaní s decembrom minulého roka nárast o takmer 1,5 percenta. Najpočetnejšiu skupinu tvoria dlhodobo nezamestnaní s nižším stupňom vzdelania. S nárastom nezamestnanosti ubúda v regióne voľných pracovných miest. Hromadné prepúšťanie v okrese Kežmarok neevdujú.

Prezident SR Ivan Gašparovič dostal najvyššie štátne vyznamenanie Poľskej republiky. Ocenenie Rad Bieleho orla mu odovzdal počas pracovnej návštevy severnej Oravy a južnej časti Poľska poľský prezident Lech Kaczyński. Slovenský prezident zas udelil svojmu poľskému partnerovi najvyššie slovenské štátne vyznamenanie Rad Bieleho dvojkríža I. triedy. Témou ich spoločných diskusií bola ponoc regiónom, skvalitnenie cezhraničnej

spolupráce, potreba solidarity a význam eura v čase globálnej hospodárskej krízy.

Eurovolby na Slovensku budú stáť takmer 7,5 milióna eur. O 13 zástupcov Slovenska v europarlamente budú slovenskí občania rozhodovať 6. júna. Ich počet sa oproti súčasnému stavu, teraz ich má Slovensko 14, zníži o jedného. Zníženie súvisí so vstupom Bulharska a Rumunska do EÚ.

Bývalý predseda Strany maďarskej koalície (SMK) Béla Bugár pre budúcnosť nevylúčil opätovnú kandidatúru na post predsedu strany. „Ja sa o funkciu neuchádzam, chcem odísť z politiky, ale zároveň vidím aj to, že SMK nemá vysoké preferencie a je izolovaná,“ povedal. Bugár bol ako predseda SMK všeobecne akceptovaný a často fungoval ako stmelujúci element. Jeho nástupca Pál Csáky je nepopulárny a strana stráca percentá.

Prvou obeťou celoštátnej kontroly kvality vysokých škôl sa stala najväčšia z nich - Univerzita Komenského. Jej filozofická fakulta prišla predbežne o päť odborov v magisterskom stupni štúdia, lebo nestihla vychovať nových profesorov, ktorí by garantovali jednotlivé programy. Na Slovensku chýba jedna celá generácia akademikov, čo by nahradili súčasných dosluhujúcich profesorov. Sú totiž za hranicami alebo v súkromnej sfére.

Februárová snehová perla. ktorá prikryla celé Slovensko, prežila ďalší víkend. Teploty na väčšine územia nevystúpili nad bod mrazu. Na posledný februárový týždeň meteorológovia predpovedajú ďalšie sneženie a mraz. Niektoré obce majú problémy so zásobovaním. Podmienky na jazdu automobilov sú značne sťažené a dopravných nehôd pribúda.

Straně SSO zasal zdravici prezident Klaus

Novou pravicovou Stranu svobodných občanů (SSO) povede její zakladatel Petr Mach. Rozhodla tak dřívá většina účastníků ustavujícího sněmu v Praze. Mach je spolupracovník prezidenta Václava Klause, výkonný ředitel Centra pro ekonomiku a politiku a bývalý člen ODS. Mach kandidoval na předsedu strany jako jediný.

SSO chce být alternativou pro nespokojené voliče ODS. Bude hájit zásadní snížení daní a podstatné snížení vládních regulací. Pravicové voliče chce získat především odmítáním lisabonské smlouvy.

Účastníkům sněmu zasal zdravici prezident Klaus. Prezident v ní vznik nové strany přivítal a naznačil, že

s SSO sdílí některá politická stanoviska, například obhajobu státní suverenity.

Ačkoli SSO oficiálně funguje necelý týden, už má své zastoupení v nejvyšších patrech české politiky. Do nové strany vstoupila senátorka Liana Janáčková, která do Senátu kandidovala za hnutí Nezávislí a která je v Senátu členkou klubu ODS. Do SSO vstoupil i mladší prezidentův syn Jan Klaus. Na ustavující sněm se přijela podívat poslankyně za ODS Alena Páralová. Potvrdila, že zůstává platné její stanovisko, že pokud ODS umožní schválení lisabonské smlouvy, ze strany vystoupí. Nevyloučila možnost, že by poté mohla vstoupit do SSO.

Vězni komunismu a odbojáři dostanou odškodnění

Bývalí vězni komunismu, odbojáři a pozůstalí po nich, kteří nemají český důchod, by mohli získat jednorázový příspěvek jako odškodnění za utrapy. Mohl by činit 72-násobek příplatku či zvláštního příspěvku které se v podobných případech už nyní k penzi vyplácejí. Schválilo sněmovna. Zákon začne platit, pokud jej odhlasuje Senát a podepíše prezident.

V Česku se lidé, kteří působili v odboji a věznil je komunistický režim i pozůstalým po nich vyplácejí příplatky k důchodu, které se každoročně zvyšují. Osoby, které penzi v Česku nedostávají, na ně ale nemají nárok. Jsou to například

muži a ženy, co pobírají důchod na Slovensku či jinde v cizině nebo ho nemají vůbec.

Upozornila na to Konfederace politických vězňů a Český svaz bojovníků za svobodu. Podle ministra práce Petra Nečase (ODS) byly jejich připomínky oprávněné. Lidé budou moci o jednorázový příspěvek požádat příslušnou pobočku České správy sociálního zabezpečení. Pokud žijí v cizině, budou moci žádost podat na českém zastupitelském úřadě. Pokud by žadatel do vyřízení zemřel, mohou odškodnění získat jeho dědici. Příspěvek pro odbojáře a bývalé vězně by mohlo získat asi 200 lidí.

Všude sweet home, ale doma nejlépe!

Jediné České Aerolinie vás dopraví přímo do Prahy

Praha	od 359 USD*
Ostrava	od 433 USD*
Brno	od 433 USD*

Letenky si můžete rezervovat u svých obvyklých prodejců, na internetu: www.czechairlines.com, a také na nonstop infolince v češtině: (800) 223-2365.

* Uvedené ceny zpáteční letenky v ekonomické třídě nezahrnují poplatky a taxy. Ceny jsou platné pro cesty do 2. dubna 2009 (max. délka pobytu 1 měsíc), s prodejem do 27. února 2009. Více informací získáte při on-line rezervaci anebo u vašeho cestovního agenta.

www.czechairlines.com

CZECH AIRLINES

Zo sveta kultúry

Tento rok sa do slovenských kin dostal 19. februára tretí slovenský celovečerný film *Ako sa varia dejiny*. Po hraných snímkach Tango s komármi a Pokoj v duši sa môžu diváci tešiť na dokument o vojenských kuchároch. Režisér Peter Kerekes v ňom rozpráva, ako každodenné potreby tisícok ozbrojených žalúdkov ovplyvňovali víťazstvá a prehry štátnikov. V dokumente účinkuje dvanásť kuchárov z rôznych krajín, pričom film je postavený na ich receptoch. Počas nakrúcania sa režisérovi kuchári chválili nielen zážitkami, ale aj jedlom. Na konci nakrúcania zistil, že pribral 11 kil. Film vznikol v rakúsko-slovensko-českej koprodukcii.

Slovenského režiséra Martina Šulika by mnohí radi videli, ako diriguje hercov v novej Záhrade, Krajinke. Slnecnom stáde. On sa však hraných snímkov vzdal. Chce splácať dlh filmárom, na ktorých by sme nemali zabudnúť, a tak o nich nakrúca dokumenty. Najviac ho fascinujú šesťdesiate roky: časy, keď nie hokej, ale práve filmy vysielali do sveta signál, že Československo je krajina, kde sa deje niečo zaujímavé. V seriáli *Zlatá šedesátá*, ktorý Šulik režíroval, na filmový zázrak spomínajú tí, čo boli pri ňom. Každú sobotu až do leta ho vysielala Česká televízia.

Režisér Marián Chudovský, ktorý bol v rokoch 2002 až 2006 riaditeľom Opery Slovenského národného divadla a päť mesiacov

v roku 2006 aj povereným šéfom SND, vyzýva na odstúpenie generálnu riaditeľku SND Silviu Hroncovú. Tá je vo funkcii od júna 2006. Chudovský jej vyčíta, že ani po necelých troch rokoch na poste nepredstavila koncepciu rozvoja a smerovania SND a naráža najmä na jej neprofesionalitu. Podľa neho sa Hroncová podpísala pod likvidáciu viacerých erudovaných odborníkov v divadle. Hovorkyňa SND tvrdí, že list je vo viacerých laktach zavádzajúci.

Že aj kniha môže byť stavebným materiálom, dokazuje *Introspektíva Mateja Kréna* v Galérii mesta Bratislavy. Podľa umelca nie je kniha hlavnou témou výstavy, hoci je prítomná v každom z prezentovaných objektov. Je však, ako hovorí, významové médium. Matej Krén sa predstavuje piatimi projektmi. Jedným z nich je aj Scanner, náročná inštalácia, pri ktorej hrajú rolu zrkadlá, svetlo a najmä asi dvanásťtisíc kníh. Na realizácii Scanneru sa podieľalo šesťnásť stavitelov.

Dve autority slovenskej kultúry – spisovateľ a divadelník Milan Lasica a výtvarník Marek Ormandík – vydali spoločnú knihu *Milancholia*. Časovo vznikli najskôr výtvarné artefakty Mareka Ormandíka (malby, kresby) a potom na ne Milan Lasica napísal texty. Niekedy je to bravúrna, priam umenovečná miniesej, interpretácia predloženého obrazu, inokedy skôr popis. Vo viacerých

prípadoch Lasica vytiahol z línii a tvarov obrazovej predlohy príbeh. Najlepšie to asi vystihuje titulok článku v *SME* – Obrázky prepísané do slov.

Pre Adrianu Krúpovú je Zoznamka už jej druhou hrou inscenovanou v Štátnom divadle v Košiciach. Jej komédiu *Posledná amazonka* hrali na tejto scéne pred viac ako desiatimi rokmi. Ako sa dalo očakávať už podľa názvu, Zoznamka čerpá svoj humor z načrtnutia kontrastných typov žien. O mužoch a ženách síce táto hra určite všetko nepovie, ale na niečo sa predsa len dá zabaviť. Režia: Štefan Korenčí. Hrajú: Ivan Krúpa, Henrieta Kecerová, Adriana Krúpová, Dana Košícká.

(zdroje: *SME*, *sita*, *tasr*)

Festival proti totalitě

Demonstraci proti totalitě, zlu a násilí začal třetí ročník mezinárodního multikulturního festivalu proti totalitě Mene Temel. Cílem týdenní akce je oživit paměť a varovat před novými formami prorůstání zla do společenských systémů.

Letošní ročník je zaměřen zvláště na mladé lidi. Název festivalu odkazuje na biblická slova o sečení a zvažování hříchů. Během festivalu, jehož heslem je „Sedm dní k oživení paměti a (s)vědomí české společnosti“, je na různých místech Prahy k vidění kolem čtyřiceti akcí, zahrnujících výstavní projekt v Karolinu, rockový cyklus v hudebním klubu Vagon či promítání zajímavých filmových dokumentů. Program nabízí nejrůznější akce, ke kterým patří rekonstrukce soudního procesu s kulačkou Marií Švejdovou, na níž se podíleli studenti Právnické fakulty UK. Za pozornost podle ředitele festivalu stojí Dny Chorvatska, Slovinska, Litvy a Lotyšska, během nichž mají návštěvníci možnost zhlédnout filmové dokumenty reflektující komunistické represe ve druhé polovině minulého století.

Archeologové našli jeden z pilířů Juditina mostu

Potápěči z oddílu pražské pojišťovací policie ve Vltavě velice pravděpodobně našli ze směru od Kampy čtvrtý pilíř Juditina mostu, prvního pražského kamenného mostu, který zničila povodeň roku 1342.

Juditin most, postavený kolem roku 1170, stál několik metrů po proudu od Karlova mostu. Byl asi 51,4 metrů dlouhý a měl 20 pilířů. Z mostu se zachoval jeden oblouk na staročeské straně i pozůstatky na malostranské straně.

Archeologové předpokládají, že románský most nevedl rovně, ale zahmoval se. Na šířku měl zhruba deset metrů, podobně jako Karlův most. Směrem k Malé Straně se ale na rozdíl od něj podstatně zužoval. Zřejmě z obranných důvodů. Na obou koncích byly věže s bránami: jeho pilíře měly stejné jako u Karlova mostu šestihlanný profil.

Juditin most měl mostovku (podklad peší a jízdní dráhy) o nějaké tři čtyři metry nižší. A to se mu stalo osudným. Povodeň roku 1342 a to, co sebou povodeň obvykle nese, ucpala oblouky a voda se do mostu naplno opřela a prolomila ho. Karlův most byl proto záměrně vyklenut do větších výšek.

Czech Radio - Cleveland
Neděle od 1 do 2 hod. na
WERE 1300 AM
a neděle od 3 do 5 hod. na
WHKW 1220 AM

RECENZE

ZDENĚK SVĚRÁK:
Povídky

Už nějaký čas se pokouším porozumět, o čem v těch našich životech jde a jak se to všechno vyvíjelo. Brodím se slavnou tisícistránkovou H.G. Wellsovou Historií světa a mermomocí se snažím pochopit motivace a činy Sokrata a Džingis Chána, když v tom pošťák doručí Svěrákovy Povídky. Po přečtení jejich sto stránek je mi už nějak všechno jasné. No, ne úplně. Řekněme, jasnější.

Báječnou satirou na ty užené pány co do nekonečna vysvětlují, jak to tou svou hudbou minil, je povídka zvaná Vltava. A na věky věčným tématem zůstane Svěrákoví komunistický režim se svou zabudovanou neprůzností, bojácností a hlavně svou stupiditou. Velmi vtípně to vyjadřuje ve své povídce Ivanka a Lenin.

Za zmínku také stojí Svěrákova bezměrná fantazie. Ta si nakonec vyžaduje více než zmínku, protože na ní vlastně všechny své povídky staví. A ty základy jsou vždy znamenité, ať už je to raplovitý fotograf, který málem zabije člověka, když v prchlivosti napíše dopis na rozloučenou své milé, a pak si to rozmyslí. Nebo několikrát trestaný podvodník, který svou vinu přiznává a vysvětluje soudy takto: „Ano, pane předsedo... má dosavadní praxe mi říká, že soud zajímají i motivy jednání. A tu musím mistopřísežně prohlásit, že pravým motivem mého rozhodnutí byla velká, přitom však velmi estetická nádra Venduly Sládkové...“

Zdeněk Svěrák ve svých Povídkách hojně čerpá ze svých vlastních zkušeností. Povídka Divačka je ze světa divadla, Natáčecí den o filmech a hned několik je ze školního prostředí, ve kterém pan učitel Svěrák také kdysi působil. Rozhodně bych nepodpořil jeho kandidaturu na českého prezidenta, protože volby – ať už parlamentní či obecní – by určitě vyhrál. A teprve pak bychom se nejen konečně dozvěděli, jak to na tom Hradě vlastně chodí, ale také se při tom pěkně zasmáli. Všichni jsme si vědomi, že současná situace v sídle králů mnoho důvodů k zasmání neposkytuje.

A když říkám, že bychom se „pěkně“ zasmáli, je to proto, že Svěrákův humor je nejen vždy shovívavý vůči lidským slabostkám, ale také plný jejich porozumění. Skvěle využívá ironie, ale nikdy není nic přehnané – vše je tak báječně lidské a shovívavé.

Hlavně odpouštějící.

JAN DRABEK

Knihu najdete na našich webových stránkách:
www.czech-books.com
Toll Free Number: 1-877-287-1015

Realitní poradna

JUDr. JAROSLAV HORKÝ
c/o HORREN, spol. s r.o.
Pobřežní 58/6
186 00 Praha, Czech Republic
tel. +420 221 719 041
e-mail: info@horren.cz • <http://www.horren.cz>

Tyto řádky jsou generalizované odpovědi na jednoduché realitní otázky čtenářů. Prosim, nepovažujte následující stručné odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti. Individuální případy vyžadují odbornou reprezentaci. Pokud máte nějaké otázky týkající se vlastnictví nemovitosti, prosím, zašlete je do redakce tohoto listu s označením „Realitní poradna“.

OTÁZKA ČTENÁŘE: Rozhodl jsem se prodat činžovní dům v Přerově po bytech. Mají nájemníci v takovém případě předkupní právo, nebo majitel může být převést na kohokoli?

M. T., Miami
ODPověď JH: Nájemníci – fyzické osoby – mají předkupní právo v případě, když majitel domu rozdělí dům na jednotky (byty a nebytové prostory) na základě prohlášení vlastnicka, které se vloží do katastru, a má v úmyslu byty převádět. Ze zákona o vlastnictví bytů (č. 72/1994 Sb.) plyne, že majitel má povinnost nabídnout převod bytu přednostně tomuto nájemci. Teprve nepřijme-li nájemce nabídku do šesti měsíců ode dne, kdy mu byla doručena, může být byt převeden jiné osobě.

Ovšem i po uplynutí této lhůty má nájemce bytu po dobu dalšího jednoho roku tzv. právo na přednostní nabytí. Ovšem za cenu, kterou nabídl kupující, a to i v případě pokud je výrazně vyšší. Smlouvu o převodu jednotky musí nájemce uzavřít do třech měsíců po obdržení nabídky. Jinak právo zaniká.

J.H.4/2009

HORREN spol. s r.o. realitní kancelář

Pobřežní 58/6
186 00 Praha 8
Czech Republic

tel. +420 224 253 105
+420 221 719 041
fax. +420 222 514 828

<http://www.horren.cz>
e-mail: info@horren.cz

- Komplexní realitní činnost na území České republiky a Slovenské republiky včetně poradenství v právní oblasti
- Analýza majetku vlastním nemovitostí či dědicům na území České a Slovenské republiky, vyhledání těchto majetků v ČR a SR
- Vyhledávání vlastních nemovitostí na území ČR a SR ve světě

Před 75 lety našel Československý rozhlas svůj domov

Již 75 let je budova číslo 12 na Vinohradské třídě v Praze místem, odkud do éteru vysílá původně Československý a nyní Český rozhlas. Budova byla slavnostně otevřena 10. prosince 1933 a rozhlas tak dostal opožděný dárek ke svým desátým narozeninám.

Přestěhováním skončilo putování rozhlasové techniky i provozního zařízení z místa na místo. Z prvního působiště – vypůjčeného vojenského stanu ve Kbělech – se lidé z rozhlasu před zimou ukryli do jednoho z kbelských domků a v roce 1924 se přestěhovali do pevné místnosti v právě dokončené Poštovní nákupně na Vinohradské třídě.

Odtud začátkem roku 1925 přesídlili do vedlejší budovy Orbisu. V letech 1927 až 1933 sídlil rozhlas v Národním domě na Vinohradech, ale i toto řešení bylo provizorní.

Při hledání stabilního sídla padla volba na právě dokončenou budovu nad Národním muzeem. Šestipatrová funkcionalistická budova na Vinohradské 12 (tehdejší Fochovské třídě) byla postavena v letech 1929-32 původně pro Ředitelství pošt a telegrafů a obě instituce tu zpočátku sídlily společně. Jako celek přestěhovala do majetku Československého rozhlasu kolem roku 1935.

Vinohradská ulice č. 12 – sídlo Československého, nyní Českého rozhlasu.

Slepá spravodlivost? ← ze strany 1

Žilinskému súdu vtedy predsedal sudca Pavol Polka. Ten požiadal ministra spravodlivosti Štefana Harabina, aby Kuchtovú za jej výpoveď potrestal. Harabin mu vyhovel a posunul podanie na disciplinárny súd. Kuchtová na súde vysvetlila, že mala len dve možnosti: buď povedať pravdu, alebo klamať. (Na to druhé ju vlastne nepriamo navádzal sám Polka, keď ju listom žiadal, aby zmenila svoju výpoveď.) Podľa disciplinárneho súdu však sudkyňa tým, že vypovedala proti svojmu kolegovi porušila povinnosti sudcu. Na pojednávaní so sudkyňou Kuchtovou sedelo v časti určenej pre verejnosť asi dvadsať sudcov z rôznych súdov, vrátane Najvyššieho alebo Špeciálneho. (Mimochodom, na Slovensku je asi 1200 sudcov.) Sudcovia sa pri čítaní zdôvodnenia rozsudku smiali a krútili hlavami. Nuž, vďaka aj za to. (Ináč, presne tak som krútila hlavou aj ja, keď ma trestný senát za napísanie článku o sudcovi Polkovi odsúdil na finančnú pokutu 30 tisíc korún, alebo 8 mesiacov väzenia. Ale to je už iný príbeh.)

Sudca z iného súdka

Objavil sa však aj jeden pozitívny prístup sudcu. Prvýkrát po dlhom čase som počula (čítala) z úst sudcu to, čo by podľa mňa mal povedať čestný človek. Ústavný sudca Lajos Mészáros viani v marci havaroval a pri nehode sa vtedy ťažko zranil spolujazdec vodiča škodovky, ktorej sudca nechal prednosť v jazde. Pokiaľ viem alkoholu u vodičov zistený nebol. Generálny prokurátor Dobroslav Trnka požiadal Ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie Mészároša. (Ak by sa tak stalo, bol by prvým sudcom Ústavného súdu, ktorý by čelil trestnému stíhaniu, napísal denník *SME*.) „Ako človek, ktorý je osobne presvedčený o zásadnom význame rovnosti pred zákonom a ako sudca, ktorý tento princíp chráni, som presvedčený, že v takejto situácii mám byť podrobený rovnakému postupu štátnych orgánov, ako ktorýkoľvek občan bez imunity,“ vyhlásil Mészáros. Ak to naozaj tak aj myslí, klobúk dole.

Plytvanie v čase krízy

Denník *Nový čas* zverejnil škandalózne zistenie – v čase hospodárskej krízy, keď vláda nabáda šetriť v každej oblasti, sa kancelária šéfa parlamentu Pavla Pašku (Smer) rozhodla, že minie peniaze na novú techniku a iné inovácie. Parlament podľa denníka nakúpi stolové počítače, notebooky, tlačiarne, dévéďčka či plazmové televízory! Plánuje aj zrekonštruovať parlamentný bulet, zakúpiť nové zariadenie do parlamentných kuloárov či vylepšiť toalety. O chystanom nákupe novej elektroniky písali aj *Hospodárske noviny*. Kancelária Národnej rady SR investíciu za viac ako 2,3 milióna eur (takmer 70 miliónov korún) obhajovala tým, že: „Technika bude počas nasledujúceho štyrochrovného obdobia slúžiť pre potreby zamestnancov, poslancov, verejnosti, zástupcov médií, jednoducho pre všetkých.“ Podľa šéfky Aliancie Fair Play Zuzany Wienk sa má šetriť práve na podobných službách a nákupoch.

Paškov stranický šéf – premiér Robert Fico na informáciu zaľal nereagoval.

Falšovali podpisy kňazov proti Radičovej

S narastajúcimi preferenciami kandidátky opozície na post prezidenta Ivetky Radičovej sa, samozrejme, zvyšuje počet akčív na eliminovanie jej obľúbenosti. Napríklad na podporu iného kandidáta – Františka Mikloška (Konzervatívni demokrati Slovenska) – vznikla iniciatíva Volím Fera. Tá zverejnila na svojej stránke list siedmych bratislavských kňazov, adresovaný Kresťanskodemokratickému hnutiu, ktorým žiadajú stranu, aby prestala podporovať kandidačnú Ivetku Radičovej, lebo „zastáva postoje v rozpore s Božími zákonmi“. Súčasne žiadali podporiť kandidáta Konzervatívnych demokratov Slovenska Františka Mikloška. Iniciatíva Volím Fera zostavila na základe listu petíciu, pod ktorou už bolo o pár dní podpísaných niekoľko sto ľudí, vrátane asi šesťdesiatich kňazov. Ukázalo sa však, že niektorí kňazi na petícii boli podpísaní bez ich súhlasu a v rozpore s ich presvedčením. Ktosi podpísal aj tých kňazov, ktorí verejne vyslovili podporu Radičovej. Volimferovci falšovanú petíciu stiahli a dotknutým kňazom sa ospravedlnili.

Kto podpísal falšoval sa verejnosť nedozvedela. Cirkev o iniciatíve kňazov povedala, že je to ich súkromná záležitosť. Kto by to povedal! Tolko liberálnosti!

Dobrá bodka

Za predložení mocipánskymi či mociplnými správami jedna dobrá správa o malom krčičku smerom k rovnosti občanov – od 1. apríla už aj poslanci budú musieť fúkať! Doteraz slovenských zákonodarcov chránila imunita a ak pri dopravnej nehode od nich policajti žiadali dychovú či krvnú skúšku, mohli odmietnuť a tak sa vyhnúť trestnému stíhaniu. Poslanci si teraz odhlasovali zúženie imunity v tom zmysle, že ak sa poslanec stane účastníkom nehody a odmietne fúkať, policajti ho budú môcť pokutovať ako každého iného občana. Návrh podporili koalícia i opoziční poslanci. Hlasovalo zaň 129 zo 135 prítomných.

V minulosti sa vďaka alkoholu za volantom alebo odmietnutiu dychovej skúšky negatívne zviditeľnili viacerí poslanci, napríklad Ján Cuper z HZDS, či Pál Farkaš a Miklós Duray zo Strany maďarskej koalície. Duray dokonca dvakrát – v októbri minulého roku, keď mal menšiu haváriu, a v apríli 2006, keď ho policajti zastavili po dvojkilometrovej nahaňáčke pre prekročenie rýchlosti. V oboch prípadoch Duray odmietol fúkať. Teraz prekvapivo hlasoval za novelu. Že by začal šporiť na pokuty?

Zrážka vlaku s autobusom – 12 mŕtvych!

Na nechránenom železničnom priecestí pri lyžiarskom stredisku neďaleko horehronskej obce Polomka sa v sobotu 21. februára ráno zrazil osobný vlak s autobusom, ktorý viezol lyžiarsky zájazd z Bánoviec nad Bebravou. Nehoda si vyžiadala 12 ľudských životov, ďalší ľudia sú ťažko zranení a ošetrujú ich v okolitých nemocniciach. Na miesto okamžite prišiel predseda vlády Robert Fico s ministrami vnútra a dopravy. Len niekoľko desiatok metrov od miesta nehody záchranári na parkovisku vytvorili stredisko, kde sa postupne schádzali príbuzní obetí, ale aj tých, ktorí prežili.

Vlak prichádzal v čase tragédie od Červenej Skaly. Priecestie je asi 15 metrov od hlavnej cesty, z ktorej odbočil autobus smerom k lyžiarskemu stredisku. Keď bol autobus na priecestí, vlak sa približne 70-kilometrovou rýchlosťou vynoril spoza oblúka a už nemal šancu ubrzdziť. Nehodu vyšetruje polícia. Oba vodiči prežili, šofér autobusu so zraneniami.

Ľudia na mieste nehody, ale aj niektorí policajti hovorili, že neoznačené priecestie malo byť už dávno označené semaforom. Pred niekoľkými rokmi tam zahynula posádka osobného auta. Aj oni šli lyžovať. Nervózni ľudia požadovali aj demisiu ministra dopravy Vážneho.

Vláda na nedeľu vyhlásila štátny smútok. Vlajky sú spustené na pol žrde, televízie neodvysielajú niktoľte zábavné relácie a divadlá zrušili komédie. (sme)

Dopravná nehoda u obce Polomka si vyžiadala 12 životov.

VÁCLAV KLAUS V BRUSELU ... ← ze strany 1

protikrizových opatrení, čo v praxi predstavuje vládnu investíciu do ekonomiky vo výši 74 miliárd korún. V pláne jsou slevy na sociálnom poistení, rýchlejší odpisy a lepší možnosti investíc pro podnikatele, odpočet DPH u osobních aut pro podniky, zlepšení přístupu k úvěrům a změna insolvenčního zákona.

Se svým protinávěrem přišli i sociální demokraté. Ti nejprve na jednodenním sjezdu odhlasovali volbu nového předsedy hlasy delegátů. A potvrdilo se, že předseda ČSSD Jiří Paroubek mění názory jako košile: před dvěma roky to byl on, kdo prosadil, aby předseda strany volili všichni členové ČSSD. Nyní chce být opět zvolen hlasy delegátů sjezdu.

Recept ČSSD na řešení krize nepřekvapuje: chce prodoužit podpory v nezaměstnanosti a více ochraňovat zaměstnance, zvýšit přídavky na děti, různé sociální dávky či vyplacení mimořádných důchodů, prosazuje příspěvek na nákup auta ve výši 25 tisíc korun nebo snížení DPH z 9 na 6 procent. ČSSD tedy chce rozdávat, nikoliv vytvářet či chránit pracovní místa. Typický populismus.

Vládě hodlá při hlasování o formě pomoci České ekonomice zatopit i rebel z řad ODS Vlastimil Tlustý. Ten navrhuje snížit i základní sazbu DPH z 19 na 15 procent – stál by tak přišel o 20 miliard ročně.

Reputaci si díky krizi hodlá vylepšit i nenáviděný ČEZ. Lidé, kteří přijdou o práci, budou mít tři měsíce elektřinu

zdarma. Firma navíc oznámila, že v příštím roce plánuje zlevnění elektřiny v závislosti na vývoji cen na burze.

Vlivný sociální demokrat kuplířem?

Jiří Paroubek má opět problém s jednou ze svých sociálně demokratických oveček. Šéf krajského výkonného výboru ČSSD a zastupitel Královéhradeckého kraje Miloslav Mrština v 90. letech provozoval nevěstinec. Nejprve sice tvrdil, že šlo o klasický hotel, důkazy ale hovoří jednoznačně, v tisku vyšla i fotka, kde je Mrština obklopen svými prostitutkami. Byl i vyšetřován pro trestný čin kuplířství, před krajskými volbami v roce 2002 ale detektivové z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu museli spis se všemi důkazy předložit ke kontrole. A od té doby spis nikdo neviděl – zmizel. Mrština prý má i falešné lustrační osvědčení.

Nejvíce šokující ale je, že Mrština na svůj „hotel“ dostal v roce 2005 státní dotaci 1,3 milionu korun a v roce 2006 další dotaci ve výši 4 miliony korun – vždy od orgánů řízených sociálními demokraty. Navíc byl Mrština ministrem za ČSSD Rusnokem dosazen do představenstva státního podniku Čepro – za 20 tisíc měsíčně (jednání představenstva se koná jednou měsíčně) a automobil Nissan s kartou na benzin. Místopředseda ČSSD Zdeněk Škromach tisku potvrdil, že hotel navštěvoval, ale jak řekl: „přímě v bordelu jsem nebyl“. Později už tvrdil, že o žádném nevěstinci nevěděl...

Liberecký šampionát s problémy

O libereckém světovém šampionátu v klasickém lyžování se stále více píše v jiných než sportovních rubrikách. Čachry s pozemky ve Vesci, kde vyrostly běžecké tratě, direktivní změna šéfa mistrovství, kdy Romana Kumpošta na zásah z vlády vyměnila Kateřina Neumannová, neustálé navyšování rozpočtu, který se z původních 400 milionů korun vyšplhal na dvě miliardy ze státní kasy, to vše vzbuzovalo podezření, že jde více o byznys pro některé konkrétní kapsy než sport. Nyní Nejvyšší kontrolní úřad podal trestní oznámení na město Liberec a Technickou univerzitu v Liberci kvůli podezření z podvodu a dalších trestných činů. Město například platilo práce, které nikdy nebyly provedeny, čachrovalo se s výběrovými řízeními tak, že zakázky rozdělovalo na menší, aby se tendrům vyhnulo, pochybení byla odhalena v účetnictví. Podle NKÚ jsou nejasnosti kolem desítek milionů korun.

SVU, New York

Invites you to a film

The Holy Spies (Černí a černější)

Saturday, February 28, 2009 at 3 pm at Bohemian National Hall, 3rd Floor, 321 East 73rd Street.

A shocking documentary about the systematic liquidation of the Roman-Catholic Church in the years 1945-1989 by means of agents of the Czechoslovakian State Security Service, who penetrated into the structure of the Church as clergymen at home and abroad, mainly in Vienna, Austria and the Vatican. Film is directed by Jan Novak, produced by Pavel Paleček.

Recommended donation \$5.

Dary na tiskový fond Amerických listů

od 10. do 25. února 2009

R. Drha, Beechhurst, NY	\$20	M. Stangl, Valley Cottage, NY	\$5
D. Holy, Dunedin, FL	5	K. Cihak, E. Glastonbury, CT	25
C. Siska, Hernando, FL	55	H. Langer, Salem, OR	55
J. Zbehlík, Bow, NH	10	A. Spirekova, W. Babylon, NY	5
F. Fiala, Silver Spring, MD	5	V. Tkadlec, Fortworth, TX	10
J. Moyers, Colorado Springs, CO	10	M. Sanda, Naples, FL	10
P. Hak, Pomona, CA	10	A. Kocica, Flushing, NY	20
P. Tydir, Ormond Beach, FL	5	J. Machac, Port Jervis, NY	10
M. Vyhnač, Sarasota, FL	10	K. Lehky, Boise, ID	5
J. Kocab, Cleveland, OH	5	J. Babicka, Agoura Hills, CA	5
T. Smetana, Longmont, CO	10	E. Drizhal, Callicoon, NY	25
G. Kostka, Carson City, NV	5	J. Pinka, El Cajon, CA	5
S. Pulkrabek, Big Flats, NY	15	V. Zeleny, Westchester, IL	15
Anonym, Chicago, IL	20		

OBJEDNACÍ KUPÓN

ANO, chci si předplatit/obnovit předplatné **Amerických Listů**. Příkladám ☐ personal check nebo ☐ money order, vystavený na Typrints Company v hodnotě ☐ \$45 (USA), ☐ \$55 (Kanada), ☐ \$60 (zámoří) jako předplatné na jeden rok. Předplatitelé starší 65 let si mohou odečíst 10%. Vyplněný kupon a předplatné pošlete na Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542. PROSÍME, PÍŠTE ČITELNĚ!

Jméno (Mr. Mrs. Ms) _____

Adresa _____

Stát a zip code _____

Telefon (_____) _____

Dar mimo předplatné _____ Podpis _____

Prosíme o jméno a adresu možného odběratele, kterému bez závazku pošleme zdarma ukázkové číslo _____

Juraj George Braun, M.D.

Board Certified

CHOROBY UŠNÉ, NOSNÉ A KRČNÉ

Otolaryngologické operácie, operácie hlavy a krku,

tváre a rekonštrukčné operácie.

Operácie sú možné v ordinácii alebo v nemocnici.

Hovoríme slovensky, česky a ďalšími európskymi jazykmi.

121 E 60th Street

New York, NY 10022

(blízko Bloomingdale)

(212) 754-0884

158 Noble Street

Brooklyn, NY 11222

Utorok a piatok 2-7, sobota 9-1

(718) 349-9599

Prijímame všetky hlavné poisťovní.

GREETINGS TO THE SLOVAK AND CZECH COMMUNITIES!

- Proudly produced in the Tatras Mountains of Slovakia
- 7 times distilled, 7 times filtered
- Made with organic winter wheat and mountain spring water
- Diamond-dust filtered for a crisp, clean vodka of unmatched quality
- Gold medals for taste and bottle design at the S.F. World Spirits Competition
- 4 stars "highly recommended" in Spirit Journal
- 91-point "outstanding" review in Tasting Panel magazine

We are thrilled and honored to bring this award-winning Slovakian vodka to the United States. Taste it yourself and find out what makes Double Cross so special.

ZDRAVÍME SLOVENSKÉ A ČESKÉ KRAJANY!

Double Cross Vodka je s hrdostí vyráběna ve vesnici Stará Ľubovňa ve slovenských Tatrách. Při výrobě této vodky vyznamenané za kvalitu spojuje Dr. Ján Krak, hlavní destilátor Double Cross Vodka, dlouhodobou tradici pálení světoznámých lihovin na Slovensku s moderní technologií. Double Cross Vodka je sedmkrát destilovaná a sedmkrát filtrovaná. Každá dávka je vyráběna z organického zimního obilí a horské pramenité vody, filtrovaná přes diamantový prach, což produkuje říznou a průzračnou vodu nesrovnatelné kvality.

Double Cross Vodka vyhrála několik cen v soutěži lihovin včetně:

- zlatou medailí za obojí chuť a design lahve na Světové soutěži lihovin v San Francisku,
- 4 hvězdičky v časopise Spirits Journal,
- 91 bodovou „vynikající“ recenzi v časopise Tasting Panel,
- a hodnocení „classic“ ve Spirits Review.

S nadšením a velkou ctí přivádíme tuto skvělou slovenskou vodu do USA. Ochutnejte Double Cross Vodka, abyste sami poznali, co ji dělá tak unikátní.

www.doublecrossvodka.com

SUPER WINE WINE, SPIRITS, BEER & more WAREHOUSE

Buy It Online!
SuperWineWarehouse.com

Double Cross Luxury Vodka **\$40.09** 750ML

Zdravíme slovenské a české krajany!

Jsme nadšeni, že Vám můžeme nabídnout tuto lahodnou
vodka vyráběnou s hrdostí ve slovenských Tatrách a držící
vyznamenání za kvalitu. Kupte si Double Cross Vodka rychle
a jednoduše na naší webové stránce
www.superwinewarehouse.com
My máme nejvýhodnější cenu Double Cross Vodka na
internetu.

Vaše vlastní láhev Double Cross Vodka je na dosah jen
několika kliknutími.

Na zdraví!

973.684.2337
SuperWineWarehouse.com

NATIONAL BRANDS and more! AT WAREHOUSE PRICES!

Over 25 years at the same location, on the highway, Route 20 South in Farmington, CT

Krajská kronika

VŠE ŠPATNÉ
JE VŽDY
K NĚČEMU
DOBŘÉ...

MILENA ŠTRÁFELDOVÁ

Nejvyšší kanadské ocenění v oboru zahradní architektury nese jméno českého zahradníka Milana Havlina. Bývalý politický vězeň, který v Československých komunistických lagrech prožil 15 let, přijel do Kanady počátkem roku 1969. Zpočátku pracoval jako nádeník, pak ale jeho květinová aranžmá zdobila ty nejluxusnější hotely a v jeho zahradách se dodnes učí studenti základy zahradní architektury. Podílel se i na tvorbě meditační zahrady s pomníkem obětem komunismu v Plzni.

Když v Městské knihovně v Praze při loňském festivalu Mene Tekel skončilo promítání nedokončeného filmu o českém exulantu v Kanadě Milanu Havlinovi, bylo v hledišti ticho. Diváci potřebovali alespoň chvíli na to, aby příběh dlouholetého politického vězně strávili. Film do Prahy přivezla česko-kanadská televize Nová vize.

„O televizi Nová vize nechci mluvit dlouho. Existuje v Kanadě čtyři roky, během této doby jsme v Ontariu odvysílali přes tři sta pořadů a v Montrealu okolo stovky,“ uvedla před promítáním filmu o Milanu Havlinovi redaktorka Nové vize Markéta Slepčiková. Film už bohužel zůstane nedokončený...

Brněnský rodák Milan Havlín měl k přírodě blízko od dětství. Už tehdy pomáhal v rodinném hospodářství. Za války začal studovat na Vyšší zahradnické škole v Lednici. Brzy po válce se zapojil do skautského hnutí a hned v únoru 1948 i do prokomunistického odboje. Se svými kamarády založil ilegální skupinu, kde tiskl a distribuoval protistátní letáky.

Tehdy mu bylo skoro dvacet let.

„My jsme vlastně začali už kolem 25. února,“ říká ve filmu česko-kanadské televize. V prvé řadě musel zlikvidovat důvěrné materiály o skautském hnutí, národních socialistech a lidovcích, které se nesměly dostat do rukou komunistům.

„Tak my jsme vlastně se spolužákem Rudou Kordou přepadli v noci ty místnosti a vybrali jsme všechno, co jsme považovali za kompromitující. A protože já jsem v té době měl zrovna službu ve skleníku, tak jsme použili všechny materiály na vyhřívání našich školních sklenic. Já za to dostal pochvalu, protože tam opravdu bylo teplo.“

Brzy nato začal Milan Havlín také převádět lidi přes hranice. Podařilo se mu tak dostat do bezpečí kolem tři desítek uprchlíků. Při jednom přechodu hranic byl ale v ruské zóně v Rakousku zatčen a vydán do Československa. Ocitl se na stanici StB v Mikulově, fňgovaný zachvat epilepsie mu ale dopomohl k tomu, že byl převezen na psychiatrii. Odtud mu k útěku pomohla trojice odváž-

ných zdravotních sester, jedna z nich se o mnoho let později stane jeho ženou. Po útěku z blázince však neodešel co nejdříve za hranice, místo toho v čele ozbrojené skupiny osvobodil dalších šest politických vězňů. Byl však dopaden a Státní soud v Brně ho v jednadvaceti letech odsoudil k trestu smrti. Odvolací soud zmírnil jeho trest kvůli nízkému věku na doživotí. Čekala ho nejtvrdší věznice, slovenská pevnost Leopoldov.

„Tam nás drželi dva roky, to bylo v těch nejtvrdších podmínkách, kdy se Leopoldov opravdu dokázal přičinit o smrt všech, kteří byli slabší. Ovšem když jsme tam přijeli, oni nám to taky přímo řekli. Když jsme přišli na samoty, tak k nám měl náčelník projev, kde nám řekl, že jsme tam přijeli proto, abychom odtud už žít neodešli.“

Přežil Leopoldov i pozdější vězení v lágru Bytíz u Příbrami, kde pracoval v uranových dolech, pomohla Milanu Havlinovi vira.

„My jsme věděli, proč tam jsme, my jsme věděli, co chceme, a já jsem vždycky byl v nějaké skupince lidí. Jak na lágru, tak v těch tvrdých věznicích, která měla orientaci ke kněžím.“

I uvnitř komunistických věznic probíhaly tajné katolické mše: „K tomu, aby mohli sloužit mši svatou, bylo potřeba mít hostie a měšní vino. Měšní vino se nedalo propašovat, takže kněží měli dispens, že mohou používat jenom plodů hroznů, které nakonec už byly k dostání ve vězeňské kantýně. A kněz sloužil většinou tím způsobem, že šel po vycházkovém prostoru, doprovázený chlapcem, který ovládal ministrování. My jsme znali celou mši svatou z paměti. Když skončilo proměňování, ten jeho ministrant roznášel hostie. To byl jenom úsměv hostie, který byl zabalený do cigaretového papírku, a ten jsme mohli přijímat.“

Milan Havlín byl z vězení propuštěn až v polovině 60. let. I jeho budoucí žena Věra strávila ve vězení 14 let. Znovu se setkali až poté, co byli oba z vězení propuštěni. Později se jim narodily dvě děti, Milan Havlín se věnoval zahradnické profesi, a díky ní se v roce 1968 dostal do Vídně na mezinárodní zahradnickou výstavu Floralia.

„Přijel jsem do Vídně, 26. prosince jsme utekli. 7. ledna jsem byl na kanadské ambasádě a 11. ledna jsem vystupoval z letadla už tady, v Kanadě.“

Milan Havlín se usadil v Montrealu. Zprvu se musel naučit jazyk, přijímal každou práci, aby uživil rodinu, na montrealské univerzitě ale vystudoval zahradní architekturu a postupně se stal jedním z nejlepších zahradních architektů v Kanadě. Napsal řadu odborných publikací a nejvyšší cena pro kanadské zahradní architektky je dodnes pojmenována po něm. Vytvořil i park, který obklopuje pomník obětem komunistického režimu v torontském Masaryktownu.

Je bohatství nemorální?

Dvě třetiny Čechů si myslí, že je správné, aby skutečně schopní lidé měli mnoho peněz, ale naprostá většina lidí je přesvědčena, že bohatství se v Česku získává nepoctivým způsobem. Vyplývá to z prosincového průzkumu agentury STEM. Názory lidí na legitimitu bohatství a způsob jeho nabytí jsou dlouhodobě stabilní. Více než třetina občanů ČR považuje bohatství bez ohledu na to, jak bylo získáno, za nemorální. Rovnostářské postoje zastávají zejména lidé s nižším vzděláním, důchodci a lidé z menších měst a obcí.

„Jeden rok života v Kanadě mi nahradil všechny roky života, které jsem prožil tenkrát v Československu. Ta nejhorší, nejkrutější léta jsme prožili tehdy, kdy jsme byli zavřeni. Z půl milionu politických vězňů jich dnes žije 2800, ostatní už jsou mrtví. To je spolek, který dnes nemá společensky žádný význam a nemůže žádným způsobem dění ovlivnit. Ovšem oběti, které přinesli, nakonec způsobily, že k těm velkým změnám v republice došlo. Takže já vždycky říkám, že to špatné, co se nám v ži-

votě stalo, se nakonec ukáže k něčemu dobrému. Tak i můj život, jak ho dnes prožívám, je formulován na základě poznání, kterého se mi dostalo právě v období toho utrpení, až do dnešních dnů.“

Své zážitky z vězení popsal Milan Havlín v knížkách Vlečen pod šibenici a Cesty do exilu, které vyšly v Česku. Dokončení filmu, který o něm připravovala Nová vize, se ale nedožil. Zemřel 12. května roku 2007, ve svých devětatdémáti letech.

RADIOPRAHA

CZECH AND SLOVAK ASSOCIATION OF CANADA
L'ASSOCIATION TCHÈQUE ET SLOVAQUE DU CANADA
ČESKÉ A SLOVENSKÉ SDRUŽENÍ V KANADĚ
ČESKÉ A SLOVENSKÉ ZDRUŽENIE V KANADĚ

3044 Blount Street West, P.O. Box 564, Toronto, ON M8X 2Y8

Tel. 416-925-2241 • Fax 416-925-1940 • e-mail: ustredni@cssk.ca • www.cssk.ca

Ottawa 16. února 2009

Delegace sněmovny Parlamentu ČR do Kanady

Vážené dámy, vážení pánové,

dověděli jsme se, že koncem května má do Kanady přicestovat parlamentní delegace Petičního výboru sněmovny, který má organizačně začleněn také Podvýbor pro lidská práva a Podvýbor pro národnostní menšiny. Předsedkyní Petičního výboru je komunistka Zuzka Bebarová-Rujbrová, která vyjádřila přání zúčastnit se, pokud by delegace Petičního výboru byla námi pozvána, 61. kongresu Českého a slovenského sdružení v Kanadě, pořádaného v Montrealu ve dnech 30. a 31. května 2009 při příležitosti 70. výročí založení této organizace.

Naše organizace vždy bojovala proti fašismu a komunismu. Nedovedeme si představit větší urážku, než že je do Kanady posílána komunistka, která byla komunistickou soudkyní od roku 1975. Za takových okolností nemůže Petiční výbor s ní v čele o našem pozvání uvažovat. Ještě větším politickým omylem je, že do vedení výboru, který se zabývá lidskými právy a národnostními menšinami, je zvolena komunistka, členka té strany, která nebyla schopna zhlédnout své minulosti, a která má ve svém vedení spolupracovníka StB, navíc místopředsedu sněmovny Parlamentu, a poslancem bachaře, o němž je všeobecně známo, že týral vězně. Tato strana nese stejné jméno jako strana, která morálně, politicky, ekonomicky a kulturně ruinovala Československo po více než 40 let, a která lidská práva nikdy nedodržovala. Jen pro zajímavost vás informujeme, že v hlavním městě Kanady má být vybudován pomník obětem komunismu, který má velkou podporu národnostních menšin.

Žádáme vás laskavě, abyste do demokratických zemí neposílali komunisty, jichž nejste schopni se doma zbavit anebo je alespoň politicky izolovat. KSČM by měla být prohlášena za neústavní. Jediné v tomto případě Parlament může předpokládat, že delegace, oprostěná od komunistů, budou přijímány příznivě.

Za pochopení děkuje a srdečně zdraví

Dr. Gustav Pliva
předseda ČSSK

Miloš Suchma
místopředseda ČSSK

Z ekonomického světa

Je 17. februára a nemecká automobilka Volkswagen na Slovensku už niekoľko dní nevyrába. Dlhé roky práve ona ťahala slovenské hospodárstvo. Volkswagen tento rok podľa informácií Trendu vyrobí namiesto plánovaných 200-tisíc maximálne 130-tisíc áut. „Deväťdesiaty výpadok lakej veľkej automobilky, ako je Volkswagen, môže predstavovať v produkcii štátu výpadok väčší ako sto miliónov eur,“ odhaduje analytička Poštovej banky Eva Sárazová

Od marca plánuje prepustiť 32 zo svojich 130 zamestnancov kováčka výroba HKS Forge v Trnave. Aj spoločnosť Comax TT, subdodávateľ pre automobilový priemysel, ohlásila prepúšťanie 26 zo svojich 89 zamestnancov. Prepúšťaním sú postihnuté podniky z rôznych odvetví hospodárstva, od sklárskoho, cez strojársky, elektrotechnický či drevospracujúci. Trnavský úrad práce v súčasnosti eviduje 3058 uchádzačov o zamestnanie.

Brusel schválil vyše 263 miliónov eur z Kohézneho fondu na spolufinancovanie stavby diaľničného úseku D1 Serepec-Vrtližer. Ide o refundované prostriedky na už rozostavanú diaľnicu. In-

vestorom stavby uvedeného diaľničného úseku je Národná diaľničná spoločnosť. Ďalšie európske zdroje by mali prísť aj na modernizáciu železničnej trate Žilina-Krásno nad Kysucou, výstavbu rýchlostnej cesty R1 Žarnovica-Šašovské Podhradie, ako aj na stavbu obchvatu Galanty a Trnavy či do stavbu stanice Teplica pri Žiline.

Vládny kabinet už prijal niekoľko balíkov opatrení na stimuláciu ekonomiky a udržanie zamestnanosti, tie však podľa predsedu vlády Roberta Fica zatiaľ nejdú na úkor deficitu. „Nastavili sme rozpočet na rok 2009 na deficit 2,08%. Keďže nám klesol hospodársky rast, už dnes sme niekde na úrovni 3%. Ale zatiaľ všetko financujeme len zo škrtov, zatiaľ nie je dôvod otvárať štátny rozpočet,“ povedal premiér.

Ani negatívne správy o prepade priemyslu, tržieb reťazcov či náraste nezamestnanosti väčšinu ekonómov zatiaľ nepresvedčili o tom, že ekonomika by mala ísť do recesie. Naopak, očakávajú, že ako jedna z mála krajín únie bude SR nad nulou, hoci tvrdia, že zo dna na deň sa riziko poklesu zvyšuje. Ľudia však aj mierny rast budú vnímať ako zhoršenie.

Pracovní tábor Vojna v Lešeticih na příbramsku.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ VIDEO KAZETY — BEST QUALITY — V BARVĚ

Nabízíme 30 různých VHS video kazet, cena \$20 za kus
DOBRY VOJÁK SVEJK - APON 5551/55518 - hraje R. Hrušínský, 2 VHS

OPERY NA VHS KAZETÁCH

B. Smetana: Prodává nevěsta o 3 dějstvích \$25
A. Dvořák: Rusalka o 3 dějstvích \$25

České a Slovenské audio kazety. Cena \$5 za kus

Nové kompaktní disky:
Nejpopulárnější písně - Budvarka APON-2524
Polky Valčíky APON-2547
Moravanka APON-2515
Cena \$12.99 za kus
Polky, valčíky, lidovky,
populární písně,
čardáše, národní písně a tance.
Pište nebo volejte pro katalog.

Provádíme převody z evropského
na americký video systém a naopak
60 až 90 min, \$25 kazeta - \$5 poštovné

APON MUSIC AND VIDEO, INC.

P.O. Box 3082, LIC, NY 11103, USA

Tel. (718) 721-5599

Sloužíme krajanům přes 40 let — www.aponrecords.com

Reportáž

JAK
JSEM
PŘEKONAL
SEBE

Urputně šlapete na kole ve vánici, sužuje vás mráz až -40°C a proti vám fičí vítr o rychlosti až 80km/hod. Nevíte přesně, kde jste, ani kdy a kam dojedete. Vyspíte se zítra, nebo až za tři dny? To je Iditarod, nejtěžší závod, jaký si vynalézali extrémní cyklisty dosud vymysleli. Jeho ročník v roce 2007 vyhrál Jan Kopka (44) z Jablonce nad Nisou.

Původně se Jan Kopka věnoval profesionální silniční cyklistice. Když se však věkové ocílil za výkonnostním zemětem, rozhodl se užít si něčeho úplně jiného – extrémních závodů. „To byl třeba australský Crocodile Trophy, kde jsem jel v padesátistupňových vedrech, nebo podobný závod na trase z Kanady do Mexika,“ říká. „Teprve tady poznáte, co ve vás je, tady potkáte sami sebe.“

Nejhorší je strážka s losem

Dosud největší triumf jablonckého cyklisty ovšem byl Iditarod 2007: nejděsnější závod planety, který se jezdí na Aljašce bez pořadatelského „jistění“ a každý bojuje pouze sám za sebe. Na trasu dlouhou 1800 kilometrů vyrazilo 36 závodníků, z nichž do cíle dojeli pouze dva!

„V jedné chvíli jsem přitom myslel, že udeřila moje poslední hodina,“ vzpomíná Jan Kopka. „To když jsem se ve dvě ráno při teplotě minus čtyřicet supně propadl do potoka. Naštěstí se mi podařilo hned zase dostat ven, obléci suché ponožky a nohy zabalit do igelitu. Mokré kalhoty mi v mžiku zmrzly na kost: tak ale aspoň ochránily nohy před větrem a další vlhkostí.“

Mapy zde prakticky neexistují a i GPS dokáže najít pouze pár základních bodů. Nikdo předem neví, zda na kole skutečně projede, či ho třeba kvůli sněhu bude muset 200 kilometrů tlačit. To může klidně trvat i dva týdny.

Muzeum v Cedar Rapids zařazeno k předním v USA

České a slovenské muzeum v Cedar Rapids, Iowa, získalo i přes katastrofální záplavy, které loni v létě tuto oblast postihly, akreditaci Americké asociace muzeí, což je nejvyšší uznání pro instituci tohoto druhu. Z více než 17 500 muzeí ve Spojených státech má tuto akreditaci necelých pět procent.

Muzeum bylo loni v polovině června zaplaveno až do výše dvou a půl metru. Zachránit se podařilo pouze to, co jeho pracovníci stačili odvézt do bezpečí. Interiér a mnoho vystavených artefaktů a knih vzalo za své. Asociace muzeí plánovala závěrečné schvalování akreditace na loňský červenec, povodeň tomu ale zabránila.

„Nesmíte přitom sejit z vyžlapané cesty, jinak se ztratíte navždycky,“ říká český borec. „Když se vám něco nedobrého přihodí, musíte zalehnout na cestu a čekat, kdo vás najde. Zima je taková, že i v rukavicích umrzají nervy v prstech. Člověk pak nedokáže ani rozepnout zip, natož třeba skrtnout zapalovačem a rozdělát oheň.“

Všechny důležité věci, hlavně baterky a vodu, musejí závodníci nosit na holém těle, jinak zamrznou. Iluzorní je představa, že večer zalehnou do stanu a na vařiči si udělají polévku, jak to bývá třeba u horolezců. Kvůli snížení hmotnosti zátěže totiž borci vozi prakticky jenom spacák, nic jiného! Sám Jan Kopka s sebou kromě spacáku měl už jen jídlo, náhradní triko a dvojce ponožky. Závodníci nemají ani žádné zbraně, medvědi v tomto čase spí a vlci prý raději sáhnou po jiné kořisti – podivini na bicyklech se širokými koly je moc nezajímají. Největší nebezpečí tak na Aljašce představuje sračka s rozrušeným losem.

Všichni zatím přežili

Je urochu s podivem, že Iditarod dosud nemá na kontě žádné oběti. Asi v tom hraje roli skutečnost, že zde účastníci místo o vítězství často bojují o holý život, a tak si naprosto samozřejmě pomáhají.

Spojit se s domovem za pomoci telefonu či internetu nebo převzít předem poslaný balík se zásobami je

možné jen v těch pár vesnicích, které jsou na trase. Centrum civilizace jsou tam obvykle školy. Odtud také český závodník volal své přítelkyni a dětem, které čekaly doma v Jablonci nad Nisou. Ještě štěstí, že také miluje dobrodružství a na Iditarod by se jednou rovněž chtěl vypravit.

Aljašské „cyklistické peklo“ zkusil Jan Kopka už v roce 2003. Tehdy ho ale přemohlo drsné počasí a spolu s několika dalšími závodníky skončil na několik dnů v zapadlém srubu na Yukonu. Nakonec byli všichni rádi, když jim místní Eskymáci pomohli dostat se do nejbližší vesnice vzdálené 100 kilometrů. „V tom závodě jsem ale tehdy nechal ‚dluh‘,“ říká český borec, „a cítil jsem, že ho musím zaplatit.“

Vítězství bez ceny

Triumfální jízda Janu Kopkovi trvala 23 dnů 2 hodiny 42 minut. V cílovém městečku Nome ho ovšem nevitilo šampaňské a hostesky. „Zavolal jsem pořadatelům, že už jsem dojel, oni pogratovali k vítězství a oznámili to na internetu,“ vzpomíná šampion. Za první místo se ne-

dává žádná cena – účast v závodě naopak Jana Kopku stála téměř půl milionu korun (zaplacených sponzorů). Co bylo na závodě nejhorší?

„Psychicky snad ty okamžiky, kdy se po odpočinku ve vesnici máte vypravit na další krušnou etapu,“ dozvídáme se. „Kde v sobě najít sílu znovu vyrazit?“

A co bylo nejkrásnější?

„Ten nádherný pocit dobrodružství. Často se říká, že Iditarod je vlastně poslední opravdové dobrodružství naší planety. Pak také setkávání s místními lidmi – čistými, přátelskými a nezištnými, pro něž nejsou hlavní hodnota peníze, nýbrž život. To si pak člověk uvědomí, za jakými nesmyslnými věcmi se často honí. K čemu je dražší auto či větší byt, když za ně musíte zaplatit zdravím nebo vyhaslými vztahy se svými nejbližšími, na které jednoduše nemáte čas? Tady lidé peníze prakticky nepotřebují a šťastní jsou tehdy, když jsou šťastní i všichni ostatní kolem nich. Podaří se nám někdy konečně se poučit od těchto ‚primitivních‘ narodů?“ IVO BARTÍK, Květy

Z ekonomického světa

Růst stavební výroby loni podle odhadu prezidenta Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS) Václava Matyáše zpomalil na pouhé jedno procento z 6,7 procenta v roce 2007. Tempo z let minulých si udržel pouze dopravní stavitelství, růst by měl nastat také v energetických projektech, které úzce souvisí s vládou energetickou koncepcí. Hluboký propad čeká naopak výrobce stavebních materiálů a oblast pozemního stavitelství, zejména bytové výstavby a průmyslových objektů.

Mladoboleslavská automobilka Škoda Auto nakonec přece jen představí svou letošní nejočekávanější novinku, lehký terénní vůz Škoda Yeti, už na březnovém autosalonu v Ženevě. Škoda už nyní vyrábí ověřovací sérii a dělá poslední testy vozu. V Ženevě představí firma také ve světové premiéře Škodu Octavii GreenLine, která tak rozšíří řadu ekologicky šetrných vozů vyráběných mladoboleslavskou automobilkou.

Beseda Ball

March 6, 2009

The Bohemian Benevolent & Literary Association

at the

Grand Ballroom of the Historic

Bohemian National Hall

321 East 73rd Street

New York City

PLAVBA K BOJIŠTÍM V PACIFIKU – část 17:

Naha, kamikaze a atom

OTA ULČ

Po důkladné imigrační proceduře jsme vypuštěni na japonskou okinawskou pevninu. Poněvadž se zajímám o druhou světovou válku, opomím autobusy, směřující k historickým památkám. V informační brožurce se dočítám, že k založení tohoto hlavního města Naha došlo v roce 1921 – tedy přesně v době zrodu KSČ, rodné strany českého národa. To aby tedy málo ony zájemce o stopy po dávných dějinách. Budme však praktičtí: zásluhou důkladného amerického bombardování v roce 1945 v této Naze nezbývá kámen na kameni a začínalo se beztoho od prapočátku.

V sobotním ránu projíždíme prázdnými ulicemi s několika poschodovou výstavbou, vesměs v barvách nevýrazné šedi. Jediné arabské číslice jsou k rozpoznání, nezahlednu ani jeden firemní nápis, psaný latinskou abecedou, s nám známými písmeny. Leckde jsem si ověřil, jak v totálně cizím prostředí dovedou potěšit, sebedůvěru malíčké duši dodávat. Když jsem v Malajsku viděl nápis SEKOLA a pod ním pobíhající mládež s učebnicemi, snadno jsem se dovtipil, že to je ŠKOLA, a takové jistoty promptně pozbyl překročením hranice do thajského království, kde všechny nápisy mi připomínaly nepatrné varianty písmena N.

Na Okinawě, jakož i v celém poválečném Japonsku teď po víc než šedesát let, dobu tří generací, probíhá intenzivní výuka angličtiny. V našem speciálním vyhlídkovém autobusu se o nás staraly dvě klavnice, úslužné průvodkyně, v bílých rukavičkách, na nohou botky s vysokým podpatkem. Ta hezčí, stále se chichotající, znala jen jedno slovo („Ou Kei“), druhá anglickým jazykem jakž takž vládla, ale dost zbytečně: zasvěcovala nás totiž do původu a minění svého jména, též jména něm turistické družky a šo-

féra, a ujistila nás, že o druhé světové válce nic neví, poněvadž se narodila až později.

Několik kilometrů za znovu-zbudovaným městem vystupujeme seznámit se s končinou Himeyuri, místem tragédie, kde zahynulo přemnoho nevinných. Armáda zřídila podzemní nemocnici a zmobilizovala 219 studentek dívčí školy ke službě zraněným a umírajícím, též s odpovědností, když již bitva značně řádila, zvenčí přinášet vodu, obstarávat jídlo, vyhýbat se střelbě a nepadnout do zajetí vražedných Američanů. Centrální prostor podzemního špitálu byl propojen čtyřiceti tunely do menších slují. Jiní procházíme a u jedné ze zdí dlouze civím na zvětšené fotografie všech těch děvčat s ofinou, nevinně tvářičky.

Čtu tam – v anglickém překladu ovšem – ze závěrečné fáze beznaděného boje pobídka vojenského velitelství, aby se každá rozhodla, co učinit. Tvzení o jejich osudu se ale rozchází. Jeden zdroj, který tu mám před sebou, tvrdil, že ve vhlých podzemních prostorách všech 219 dívek spáchalo sebevraždu. V publikaci *Foundation of the Himeyuri Peace Museum* se ale dočítám, že „My nikdy nezapomeneme hrůzu militaristické výchovy před druhou světovou válkou, která nás dohnala bez váhání na bojiště, ochotně sloužit a kde se tvrdilo, že jich zahynula jen polovina a ne vždy vlastní rukou.“

Ódělí jsme k nejjižnějšímu cípu ostrova, místu nejposlednější závěrečné bitvy, nejkrvavějšímu střetnutí, poprvé na japonské půdě. Tedy tam stojí stovky kvádrů, každý z nich s tisícem jmen padlých. Všechna v japonštině, nemohl jsem rozlišit, zda to byli pouze příslušníci armády, nebo i okinawští civilisté, kteří utrpěli větší počet ztrát.

V tamější končině došlo k zbudování *Okinawa Prefectural Peace Memorial Museum*, mohutného komplexu budov, obsahujícího spousty dokumentárního materiálu. V prostorách, promítajících filmy

z tehdejších bojů, mě iritovalo přesopřilísné zdůrazňování oně „overwhelming firing power of the U.S. forces“ jak americké tanky se ženou vpřed. Japonci se s velkými ztrátami snaží bránit – aniž by někoho tak přežil a mlu k lid. Ocenil jsem ale přiznání, že „Japonci masakrovali civilní obyvatelstvo a nutili je vzájemně se zabíjet“.

V jednom sále čítárna, u každého stolu někdo listoval ve fasciclech nadměrného formátu. Vyhledávání jmen, pátrat po okolnostech smrti? Dodatečně jsem se dozvěděl, že to byly důkazní materiály o tehdejších hororech. Svědectví se však sešlo málo: vojáci vesměs nepřežili a přeživší civilisté o tom neradi mluví.

Výtňem jsme dojeli na *Observation deck* prohlédnout si celou tu tragickou končinu. Směrovky ukazovaly do značně větších dálek: do

(Jestliže se ve srážce jatlantské v Severním moři za první světové války v roce 1916 podílelo lodí 250, ve filipínském utkání jich bylo 282 a k tomu i stovky letadel. Bitva byla plná omylů, zachycených nešifrovaných zpráv, pak beztoho nesprávně interpretovaných, též šťastných náhod a tristních zklamání. Obtížné uvěřitelný případ střetnutí, kdy se flotily nenašly, minuly nebo zas omylem potkávaly. Velmistrovské obraty a monumentální hlupáctví se rodily v těchto velitelských mozcích.)

Nebyl nedostatek dobrovolníků a japonský národ je uctíval. Přichodili v bílém, oprávnění nakupovat bez zaplacení a každá žena považovala za vlasteneckou povinnost a počtu vyhovět jakékoliv jejich žádosti. Nedaří se mi potlačit představu eventualit, zda se mezi kandidáty kdy našel nějaký šizuk, obdařený českým nutkáním v inkas-

situace v Japonsku se vyvíjela zdárněji. Tedy když Američané měli k dispozici letiště k smrtelným návštěvám, jejich bombardéry B-29 se mohly domstavit s větší náloží a místo bomb výbušných dávat přednost zápalným. Vzhledem ke dřevěné a papírové architektuře ostrova, výkonnější než dynamit se uplatňovaly sirky. Vypočítalo se, že nálož zápalného materiálu v každém B-29 postačí k žehu 16 akrů. Takto došlo 9. března 1945 k navštívení Tokia, jež požárem pozbylo čtvrtinu všech budov, s větším počtem ztrát na životech než o pozdějším nukleárním zásahu Hirošimě. Do týdne se dostalo podobné pozornosti ostatním nejdůležitějším metropolim. Odhadovaný počet čtvrti milionu civilistů zahynul.

Čím blíž se fronta přibližovala k japonské pevnině, tím značněji rostly zráty na obou stranách. Japonský národ, věrný své tradici, neprojevoval sebemenší náklonnost k bezpodmínečné kapitulaci. Naopak, převládalo rozhodnutí se bránit za každou cenu, kterou případně dovrší sebevraždu jako důkazu věrnosti císaři. Vlast do poslední kapky krve bránit, útočnickům uštědřit daleko větší zráty, než jaké je potkaly na Okinawě, potopit všechny jejich lodě zásluhou neřidnoucích řad dobrovolníků *kamikaze*. Vydán byl rozkaz, že v okamžiku zahájení invaze dojde k popravě všech desetitisíců spojeneckých válečných zajatců (mezi nimi i Britové a Australané, kteří kapitulovali po pádu Singapuru a mnozí z nich pak převezeni na nucené práce v Japonsku), což dotyčným bylo předem oznámeno.

Invaze by byla stala milion amerických životů, takový byl odhad.

Co tedy jíného zbývalo, že ty hrůzy ukončí atomové? Otázku jsem na lodi dal řadě veteránů a jen jeden z nich nedal přednost onomu, z dnešního hlediska tolik politicky korektnímu řešení, raději obětovat milion vlastních lidí.

Politicky korektním, tolik pobouřeným moralistům se sluší poznamenat podíl Sovětského svazu. Kolébka míru a socialismu byla v tomto konfliktu neutrální a neutralita jí vyhovovala víc než mír. Když se Japonci obrátili do Moskvy se žádostí o zprostředkování kontaktů s Američany, Kremľ důležitý vzkaz nevyřídil, tím válku prodloužil, na pár posledních dní se do ní výhodně připlétl a za odměnu schlamstl Kurilské ostrovy. Dodnes je drží, Američané nedrží nic.

Pokračování v příštím čísle

Šlechtické tituly už 90 let neplatí

I když se veřejnost v médiích či ve veřejném životě setkává s tím, že někteří lidé jsou označováni za šlechtice a oslovovali jako kníže či hrabě, používání šlechtických titulů bylo v Československu před devadesátí lety zrušeno.

Zákon přijalo tehdejší revoluční Národní shromáždění mezi prvními právními normami nového státu. Tehdejší zákonodárci zvolili pro samostatný československý stát formu republiky, v níž byly jakékoli šlechtické výsady nepřipustné.

Norma podle historiků odráží i rovnostářskou tendenci české společnosti. Zákon stanovil, že bývalí šlechtici nesmějí užívat svého rodného jména s přídomkem nebo dodatkem vyznačujícím šlechtictví, ale neobsahoval žádné postupy. Sankce byly k zákonu připojeny až novelizací 10. dubna 1920. Za úmyslné a veřejné použití šlechtického titulu měl provinilec zaplatit pokutu od 50 do 15.000 korun nebo mohl být potrestán vězením.

Naha vyrostla za dobu tří generací v průmyslové a obchodní město.

Berlína 9235 km, víc do Washingtonu (12.366 km), ještě dál do bolivijského La Paz (18.064). Do sibiřského Chabarovska pouhých 2566 kilometrů. Žádný ukazatel do Prahy, natož do rodné Plzně.

Třetí a poslední naši zastávkou bylo hlavní velitelství japonského námořnictva – báze Oroku. V hloubi do délky 450 metru, s dostatečným prostorem pro 4000 mužstva: statečně bojovali, nevzdali se, zahynuli. 13. června 1945 čili už pět týdnů po konci války v Evropě, velící admirál spolu se svými důstojníky zvolil „čestnou smrt“ (*honorable death*). Příslušníci americké šesté divize námořní pěchoty tam pak v podzemí napočítali 175 mrtvol.

Nahlíželi jsme do místnosti, ke stolu, u něhož admirál formuloval syá poslední sdělení císaři. Značně jsem zírál na podřobanou zeď s nápisem, že tady velcí vlastenečtí končili svůj život s použitím ručních granátů, jejichž úlomky zanechaly tak pádné, přesvědčivé stopy.

Zpět na čerstvém vzduchu jsme koupili zmrzlinu od ochotných, klavních se domorodců.

V autobuse nás průvodkyně obohatila užitečnou informací, že Okinawa má rekordně velké množství jedovatých hadů.

Při návratu z poučné expedice nás ta nemluví průvodkyně obohatila zpěvem.

Dosavadní tématickou morbidnost posílí zmínka o řenomenu *kamikaze* – s průvodním významem „víchř z nebes“. K věčnému zapamatování tajtnu v roce 1281, který zničil Kubláchanovu invazní flotilu. Tohoto označení se dostalo dobrovolníkům, sebevražedně se vrhajícími se stíhačkou na nepřátelská plavidla. Poprvé se tak uplatnil u zálivu filipínského ostrova Leyte v největší námořní bitvě s historií lidstva.

vat výhody a bezpečně upláchnout.

Necelý týden (6. dubna) po zahájení invaze Okinawy přiletlo 700 japonských letadel a i když se podařilo většinu jich sestřelit, přece jen stačily vážné poškodit či zcela potopit třináct amerických torpédoborců (*destroyer*). Jiného dne vážně poškodily tři mateřské letadlové lodě, mezi nimi i legendárně proslulou *Yorktown*.

Z bázi na japonské pevnině Kyušu přiletali kamikaze a jen desíti procentům se podařilo k cíli se vůbec přiblížit. Nicméně z celkového odhadovaného počtu 1900 kamikaze útoků potopili 56 lodí se ztrátou pět tisíc amerických životů. Strategové se pak právem dělili z disporporci takové spouště, kdy sebevražedný dobrovolník je schopen způsobit smrti velkému množství nepřátel, jimž se věru nechtělo umřít. (V této souvislosti, nepotlačitelně je porovnání se současností, s fenoménem třaskavinami obalených islámských teroristů.) Japonské vedení v této pozdní fázi války již ovšem nepočítalo s vítězným přemožením Ameriky, ale s plánem ji přimět k vyjednávání o příměří a odvrátit bezpodmínečnou kapitulaci.

Pravděpodobnost takového vyřešení se ale spěšně vytrácela. Americké ponorky měly notnou zásluhu na rostoucích materiálních potížích nepřítel. Zatímco v roce 1942 loďstvo bylo schopno dodat čtyři miliony tun zásob, během jednoho roku se podíl zmenšil o polovinu. Americké letectvo naházelo do pobřežních vod rostoucí množství min, značně tak ubližujících možnostem k vlastním přístavům se přiblížit. Nippon, závislý na zamořských dodávkách skoro všech druhů surovin, začal vysychat.

Zatímco v Evropě každodenní bombardování Německa nepřinášelo kýžené výsledky,

LEVNÉ LETENKY

Rezervujte si letenku online

www.tatratravel.com

za zvýhodněné ceny

Prague Budapest Vienna

Bratislava Kosice Brno Ostrava

Austrian

CZECH AIRLINES

DELTA

PRO PODROBNÉ INFORMACE KONTAKTUJTE NAŠE AGENTY

1 800 321 2999

www.tatratravel.com

reservations@tatratravel.com

TATRA TRAVEL

Zo slovenských regiónov

V Staškove spadol kamión z mosta do Kysuce

STAŠKOV. V noci z nedele na pondelok 16. januára prerazil kamión Volvo zábradlie na moste v kysuckej obci Staškov a zrútil sa do rieky Kysuca. Obe naftové nádrže členovia hasičských zborov prečerpali a vyložením návesu kamión odlahčili a pomocou žerávia vytiahli na breh. V kamióne boli dvaja mladí ľudia, ktorí vyviazli bez zranení. Príčinu havárie vyšetrujú. (sme)

Mesto Šaľa je ekonomicky zdravé, chce investovať

NITRA. Mesto Šaľa je ekonomicky zdravé a tento rok plánuje väčšie investície. „Odbremenili sme mesto o 1 659 696 eur, čo boli úvery a staré faktúry,“ povedal zástupca primátora Jozef Mečiar. Mestu sa podarilo naštartovať pomerne veľký investičný balík, ktorý chcú v priebehu roka preinvestovať. V pláne sú opravy miestnych komunikácií či rekonštrukcie škôl za 2,323,574 eur. Minulý rok bolo na tento účel vyčlenených 663,878 eur. Samospráva počíta aj s možnými dopadmi hospodárskej krízy a bude hľadať spôsoby, ako ju ušetriť bez väčších problémov, dodal Mečiar. (sita)

Protí povodňam 40 mil. eur

ČADCA. V štátnom rozpočte na tento rok sú na protipovodňové opatrenia vyčlenené finančné prostriedky vo výške 40 miliónov eur. Medzi najvýznamnejšie pripravované akcie tohto roka patrí úprava odtokových pomeroch v povodí Dobronivského potoka, rekonštrukcia poldra Borša, ako aj úprava toku Pribylina a rekonštrukcia toku Trnávka.

Na Slovensku sa nachádza približne 70,000 kilometrov vodných tokov, z ktorých sa doteraz podarilo vyregulovať okolo 8200 km. Medzi rizikové oblasti z pohľadu možného vzniku povodní patria horné časti povodia Myjavy a Laborca, povodia Ondavy, Tople, Cirochy, stredná časť povodia Torysy, povodie Popradu, ako aj Krupinice. Riziko predstavujú aj povodia Kysuce, hornej Oravy, Štiavice, Slatiny, prítoky Ipľa, povodie Čierneho Hrona, ľavosť prítoky horného Hrona i povodia malokarpatských tokov, či pravostranné povodia stredného Váhu. (tasr)

Pivo z Bytče najlepšie

BYTČA. Tmavá desiata pivo Popper z Bytče získala v Táboře významné ocenenie Česká pivní pečť za najlepšie pivo v tejto kategórii. Do odborných degustácií bolo prihlásených 67 pivovarov, z toho 5 zo Slovenska, dva z Poľska a po jednom z Talianska a Belgicka. Ostatné boli z Českej republiky. Pre malý bytčiansky pivovar je to veľký úspech. V Bytči sa pivo vyrába klasickou technológiou, so zachovaním klasických receptúr, pri ktorých si sládek kvalitu piva osobne stráži. (sme)

Evidujú 79 pamätihodností

PIEŠŤANY. Mesto eviduje 79 pamätihodností. Sú medzi nimi hmotné, nehmotné i nehmotné pamätihodnosti s historickou, spoločenskou alebo inou hodnotou.

Na zozname je napríklad novogotická kaplnka pri Kolonádovom moste, židovský cintorín so 637 náhrobkami z rôznych materiálov,

hotel Victoria Regia, amfiteáter, kolonáda, budova mestského úradu, vojenský kúpeľný ústav s vilou Izabela či originály leptov podľa návrhu Martina Benku, v súčasnosti umiestnené v mestskej knižnici. (sita)

Kysuckému múzeu stúpa návštevnosť

ČADCA. Najvyšší počet návštevníkov od roku 1975 zaznamenalo vlni Kysucké múzeum v Čadci. Do jeho expozícií zavítalo v roku 2008 celkovo 77,639 ľudí, o 1481 návštevníkov viac ako rok predtým. Zo štyroch pobočiek najviac záujemcov prilákala his-

torická lesná úvratová železnica vo Vychylovke, po nej nasledoval tamojší skanzen, ďalej kaštieľ v Radoli a nakoniec expozície múzea v Čadci. (sita)

Ľudia žijú na konci sveta

V súčasnosti žijú ľudia na lazoch len v niektorých osadách. Väčšina domov na samote je už prestavaná a sú z nich rekreačné a vikendové chaty či chalupy. Mnohé osady spustli alebo zanikli úplne. Napriek tomu stále žijú ľudia, ktorí si iný život ako na samote nedokážu predstaviť. Napríklad v osade Bačin ležiacej v horách neďaleko Žiliny žije momentálne šesť obyvateľov. Okrem dvoch starších ľudí tam býva aj mladá rodina s dvoma školopovinnými deťmi.

Typom väčších osád je napríklad Cibulskovo. Dostanete sa tam po ceste zo Žiliny cez obec Veľké Rovné po klukatej ceste. Žije tam 11 rodín. Z osady Balatova sa mladí odsťahovali a starí vymreli. Na samote, za ktorou už nájdete iba zopár chát a hory, je deväť domov, z toho väčšina chát. Po asfaltovej ceste sem autom dorazíte z Terchovej cez Šipkovú asi za 20 minút. Bývali zimy, keď tu napadli aj dva metre snehu a vĺky škrabali na dvere. A predsa tu žijú ľudia. Túžba po domove a pokoji je silnejšia, ako pohodlie. (sme)

Fašiangy a maškary

ČADCA. V regiónoch sa na tradíciu nezabúda. Ani na fašiangy - symbol veselosti, zábavy, hodo- vania a pitia. Fašiangové obdobie

sa začalo na Troch kráľov a končí sa deň pred Popolcovou stredou. Je to štyridsať dní pred Veľkou nocou. To ďalšie obdobie bude zároveň obdobím pôstu, obdobím bez zábav, tancovačiek a svadieb. Preto fašiangy končievajú spríevodom masiek a symbolickým pochovávaním basy.

V Tatrách platí veľké lavínové nebezpečenstvo

TATRY. Horská záchranná služba vyhlásila 14. februára vo Vysokých Tatrách veľké lavínové nebezpečenstvo. V týchto pohorách po snežení a silnom vetre platí štvrtý stupeň z päťdielnej medzinárodnej škály. Pohyb odporúčila len po zabezpečených a vyznačených lyžiarskych tratiach.

The American Friends of the Czech Republic in partnership with the Capital City of Prague and the Metropolitan District of Prague 1

Rebuilding the WOODROW WILSON MONUMENT in Prague

A monument to American President Woodrow Wilson was built in 1928 at Prague's main train station, but the Nazis destroyed it in 1941. With your help, it will soon be rebuilt.

President Wilson collaborated with Tomáš G. Masaryk for the independence of Czechoslovakia in 1918, and the monument, built by Americans of Czech descent, was dedicated on July 4, 1928. The inscription read, in both Czech and English:

THE WORLD MUST BE MADE SAFE FOR DEMOCRACY.

In 2002, the American Friends of the Czech Republic (AFCR) established a memorial in Washington, DC, to Tomáš G. Masaryk. In 2007, Prague's City Council designated AFCR to work with the Capital City of Prague and the Metropolitan District of Prague 1 to reestablish the Wilson Monument. The renovation of Prague's main train station, officially named "Wilson Train Station," will be completed in 2009, and the rebuilt Wilson Monument will be dedicated then.

The re-created statue will be an exact replica of the original, but the pedestal and base may be changed because the original location is no longer feasible.

The statue was created by Albin Polášek (1879-1965), born in Frenštát, Moravia, who taught at the Art Institute of Chicago for 30 years. The full-size original plaster model of the head and

shoulders of the statue was found in Prague in January 2008. A sculptor will recreate the rest of the statue.

The project leader for AFCR is Robert Doubek, who was the project director for the Vietnam Veterans Memorial in Washington, DC. The total project cost is estimated at \$500,000.

"We want to rebuild the monument for many different reasons. Firstly, because of our respect for Woodrow Wilson, and secondly, because of respect for our friends in the United States and for our emigrants."

—Pavel Bém, Lord Mayor of Prague

To permanently recognize major contributors, a "Walk of Freedom" is planned as part of the monument. The names of individuals and organizations that contribute \$2,500 or more will be inscribed on paving stones leading to the base and pedestal. All donors — of any amount — can name an organizational affiliation. If the total for an organization exceeds \$2,500, its name will be inscribed on the "Walk of Freedom." And, every individual and organization donor, whatever the amount, will be recognized in a Wilson Monument Book of Honor presented to the City of Prague.

For more info please visit: www.afocr.org

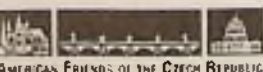
Wilson Monument, Prague 1928-41

Wilson Train Station and Wilson Monument, 1928-41

Robert Doubek with casting of original plaster model of head of statue

Masaryk Memorial, Washington, DC

Your support is greatly appreciated, and your gift is tax deductible. The IRS has ruled that AFCR is tax exempt under Sec. 501(c)(3). EIN: 52-1911393

PLEASE SEND TO:
American Friends of the Czech Republic
Woodrow Wilson Monument
c/o Harleysville National Bank
1804 North Broad Street
Lansdale, PA 19446

My check is enclosed, payable to
"AFCR - Wilson Monument Fund"

- ☐ Liberator (\$2,500 or more)
- ☐ Peacemaker (\$1,000 or more)
- ☐ Ambassador (\$500 or more)
- ☐ Diplomat (\$100 or more)
- ☐ Sculptor (\$50 or more)
- ☐ Builder (amt: _____)

Name: _____
Address: _____
City: _____
State: _____ Zip: _____
Phone: _____
E-Mail: _____
Organization Affiliation: _____
Donor's Signature: _____
Date: _____

Další eurotrapas Václava Klause

Vystoupení prezidenta Václava Klause v Evropském parlamentu vyvolalo pozdvižení – zejména ale jen u nás. Všechna média o Klausově údajně kontroverzním projevu referují jako o události evropského významu. Ve skutečnosti je Klausův projev jen poněkud trapná bouře v české sklenici vody.

Nejde ani tak o to, že by Klaus na adresu Evropské unie neřekl některé věci, které nejsou pravda. Důležitější je, kdo takové věci říká a proč. Kdyby s podobnou kritikou přišel velevážený evropský státník, který je znám svojí skutečnou starostí o evropský integrační projekt, bude Evropa naslouchat. Český prezident je ovšem už dávno vnímán jako pouhá figurka, srovnatelná svou směšností snad jen s polským prezidentem Lechem Kaczyńským.

Trapnost celé záležitosti spočívá nejen v tom, že pan prezident, coby pravý narcis, neví, že je trapný. Trapné je i to, že si to může dovolit. Koneckonců reprezentuje národ, který se dost často utápí v mesianistických bludech o vlastní jedinečnosti. Zkorumpované Evropě jsme to přeci „nařfeli“ už za husitských válek... Jen tak se dá vysvětlit, že v anketě serveru ČTK, České noviny, více než 60 procent respondentů odpovídá, že souhlasí s formou i obsahem projevu Václava Klause v EP.

Možná proto neškodí zasadit vše do nějakého jiného kontextu. Představme si na chvíli, že bychom měli normálního prezidenta a vládu by vedla normální pravcová strana evropského stříhu, kterých je v EU spousta a které tvoří jádro Evropské lidové strany v Evropském parlamentu. V takovém případě bychom už dávno schválili Lisabonskou smlouvu a věnovali se naplno a produktivně jak evropskému představitelství, tak řešení důležitých domácích úkolů.

Zároven si představme, že by v podobné situaci, v jaké jsme dnes my, bylo Slovensko. Politici

vládní strany by se tam neustále hlubokomyslně přeli o smysl evropské integrace, prezident Ivan Gašparovič by nevynesl jedinou příležitost, aby si nekoupil do EU. Kdyby pak Gašparovič promluvil v Evropském parlamentu podobně jako včera Klaus, asi bychom v lepším případě udiveně krčili rameny, v horším se ironicky smáli. Zejména když bychom viděli, že slovenská média berou vystoupení slovenského nacionalisty vážně, zatímco každý soudný člověk na západ od Slovenska se jen těžko zbavuje pocitu trapnosti nad tím, že prezident malé východoevropské země, která před několika lety vstoupila dobrovolně do EU a ještě se učí demokracii, drze poučuje celou Evropu.

Ne že by východoevropské politiky neměli mít právo na vlastní názor. Ale měli by váhu svých názorů měřit širším kontextem. Tedy například tím, že EU je organizace, jejíž zárodky vznikaly už v době, kdy se u nás pilně budoval stalinistický komunismus, a že nás do členství v EU nikdo nenutil. Nebo tím, že evropský projekt je založen na postupném dosahování – a respektování – kompromisů.

Takže když náš pan prezident Evropský parlament poučuje o tom, že existují alternativy k současnému modelu integrace, jaksi ve svém teoretickém zápau a víře v platnost svého pohledu ignoruje, že k tomu dnešnímu modelu se EU dopracovala krok za krokem, v demokratické diskuzi mezi státy, jakož i uvnitř členských států. Že evropský integrační proces prostě nefunguje jako nějaký supermarket skvělých alternativ, z nichž si vybereme tu

nejlepší, přičemž, která je ta nejlepší, nám řekne Klaus.

A že evropský projekt bude tímto způsobem fungovat i nadále. Tedy že nikdo nebude nikomu nic vnucovat, jak se snaží situaci popisovat Klaus, ale že se budou hledat složité kompromisy. A že když už se na nich vlády jednotlivých demokratických států dohodnou, budou se takové kompromisy snažit respektovat.

Když Klaus brojí i na půdě europarlamentu proti Lisabonské smlouvě, neškodí možná připomenout argument, který autor tohoto textu použil už v jiném článku.

Proslav prezidenta ČR Václava Klause v Evropském parlamentu vyvolal potlesk i kritiku.

Jelikož je Česká republika poslední zemí v EU, jež se pustila do schvalování Lisabonské smlouvy, měli by odpůrci smlouvy – zejména tedy Klaus a jeho euroslovní sekta v ODS – vysvětlit, proč si myslí, že jejich argumenty o oslabení naší suverenity, popřípadě nadvládě velkých zemí EU i neúnosného posílení Bruselu v případě přijetí smlouvy jsou relevantní právě jen pro Českou republiku. Unie se totiž skládá ze 4 velkých zemí (Německo, Velká Británie, Itálie a Francie), 3 středně velkých zemí (Polsko, Španělsko a Rumunsko), a 20 malých zemí, jejichž populace nepřesahuje 15 milionů obyvatel.

Všechny tyto malé země, s prozatímní výjimkou Irska, Lisabonskou smlouvu schválily. Zákondáční ODS i Klaus by tedy měli vysvětlit, v čem se konkrétně Česká republika liší od těchto zemí natolik, že právě ona se musí bát o svou suverenitu. Pokud existenci takových výjimečných specifických neprokáží, dopouštějí se některými svými argumenty de facto urážek těch zemí, které smlouvu schválily, neboť vlastně tvrdí, že politici přinejmenším v 19 velkosti srovnatelných zemích Unie buď podlehlí mámení Bruselu a obelstili vlastní lid, nebo nepostředně v Lisabonské smlouvě nebezpečí, která v ní vidí osvětlení duchové z české ODS.

Pokud by naši parlamentní odpůrci Lisabonské smlouvy byli naopak schopni doložit, že historicko-politická situace České republiky je natolik výjimečná, že

nás ohrožuje smlouva, kterou schválilo 25 ostatních členských zemí, měla by Česká republika bezpochyby vystoupit z EU. Země, která se svými nároky tolik odlišuje od zbytku EU, že není schopna přistoupit ani na společné kompromisy, by v ní docela určitě neměla být.

Skutečností je, že Češi pomalu začínají zbytku Evropy, řečeno lidově, lžít na nervy. Pokud Lisabonskou smlouvu nakonec (i s mocným přispěním prezidentem, který prý udělá vše proti jejímu schválení) odmítnou, je téměř jisté, že ty země EU, které se dále integrovat chtějí, se pustí do př-

pravy smlouvy nově, ale nejspíš už bez nás.

To není strašení. Země, která není schopna respektovat kompromisy a jejíž prezident jezdí do europarlamentu především proto aby po putinovsku ostatní Evropa nypozorázel, patří na evropskou periferii. Před tím, než se na n očitněme, bychom si ale měli důkladně zvážít všechna pro a proti Evropské periferii je totiž po myslím geopolitickým prostorem, kde země, jež se vymaníla z gravitačního pole nenáviděného Bruselu, začne pohlcovat gravitační pole Ruska.

www.pehe.cz 20. února 2009

ZAÚJALO NÁS, ZAÚJME I VÁS:

Deník *Právo*: Okolnosti vystoupení českého prezidenta Václava Klause v Evropském parlamentu byly standardní. Jeho příznivci se dostavili a tleskali mocně. Sál byl poloprázdný a poté, co si řečníkovi odpůrci zabučeli nevůli, odcházeli. Od stárnoucího protintegračního klauza nečekali nic nového. A měli pravdu, píše autor komentáře. <http://www.novinky.cz/clanek/161814-video-klausuv-projev-v-ep-vyvolal-velke-emoce-poslanci-odchazeli-ze-salu.html>

Z policajného zápisníka

Mafiánovi navrhli doživotie

Špeciálny súd na siedmy pokus začal pojednávať v procese s údajným šéfom kočickej mafie Robertom Okoličným. Doteraz odročoval pre ospravedlnenia jeho advokáta. Aj počas tohto pojednávania sa Okoličného advokáti pokúšali o obštrukciu – po uplynutí desaťminútovej prestávky sa nevrátili do sieni, napriek tomu, že boli na rade so záverečnými rečami. Mobilu nedvihali. Naposledy ich novinári videli s Okoličným manželkou, ktorá si predtým niečo posunkami naznačila s manželom. Začalo sa dokonca hovoriť o ich únose. Nakoniec sa objavili a tvrdili, že podľa nich sudca vyhlásil nie 10 minútovú, ale hodinovú prestávku. Zvukový záznam však potvrdil, že pravdu mal sudca.

Súd označil Okoličného za mimoriadne nebezpečného pre spoločnosť, pretože sám vraždil a na vraždy dával príkazy. Navrhoval mu doživotie. Zatiaľ sa uzavrie proces len s piatimi zo 16 obžalovaných z Okoličného gangu.

Zločinecká skupina pôsobila na východnom Slovensku od roku 2000, financovaná bola podľa obžaloby z výpalníctva a úžery. Na svedomie má mať 19 trestných činov, z toho šesť vražd. (sme)

Policajti objavili drogy, zbrane

RIMAVSKÁ SOBOTA. Policajtom sa podarilo zaistiť drogy i zbrane. Úspech priniesla policajná akcia, počas ktorej zatkli dvoch mužov – 49-ročného L. L. a 25-ročného J. K. z Rimavskej Soboty. Počas domovej prehliadky u nich našli biely prášok efedrin (na výrobu pervitínu), laboratorne sklá, rúrky, trubice, striekačky, teploмеры, chladiace guľičky, žiletky a rôzne chemické látky, potrebné na výrobu drog. Našli aj dve strelné zbrane. Podozrivým hrozí väzenie na štyri až 10 rokov.

Ocenili pohotovosť telefonát

POPRAD. Popradským policajtom sa podarilo veľmi rýchlo chytiť troch miestnych mladíkov, ktorí v piatok 13. februára večer lúpežne prepádli predavačku v predajni potravín na Záhradníckej ulici. Úspešní boli aj vďaka telefonátu pozorného občana, ktorý býva v blízkosti predajne a nevá-

hal zavolať na policajnú linku 158. Predavačku prepádli traja mladíci vo veku šestnásť až osemnásť rokov. Policajná hliadka mladíkov na základe telefonátu zadržala a pri osobnej prehliadke našla zbraň i peniaze.

Žene dupol na nohu, môže ísť do väzenia na dva roky

TRNAVA. Až na dva roky môže ísť do väzenia 55-ročný Trnavčan, ktorý svojej žene v zlosti dupol na nohu. Urobil tak počas hádky, pričom do dupnutia vložil toľko sily, že jej zlomil prstohlavok. Zo zranenia sa 43-ročná žena liečila päť týždňov. Vyšetrotateľ muža obvinil z ublíženia na zdraví, za čo je trestná sadzba od šesť mesiacov až na dva roky.

Marihuana za 20 tisíc eur mal v igelitke

ŽILINA. Jedno z najväčších nájdených množstiev drogy marihuany za posledné roky objavila polícia v stredu 11. februára v aute 21-ročného nezamestnaného Žilince. Mal ju v obyčajnej igelitovej taške. Marihuana mala vysokú kvalitu a dala by sa z nej vyrobiť až 2000 dávok. Pri cene 10 eur na čiernom trhu vychádza hodnota zadržanej drogy na 20 tisíc eur (cca 600 tisíc korún). Mladíka polícia chytila na ceste medzi Bytčou a Žilinou. Dlhodobu ho monitorovala. Hrozí mu odňatie slobody od štyroch do desať rokov. (tasr)

Vyhadzovač obvinený zo zabitia je na slobode

TRENČÍN. Po jedenástich mesiacoch sa dostal na slobodu vyhadzovač, ktorý je obvinený zo zabitia návštevníka podniku na Prejtskej ulici v Dubnici nad Váhom. Podľa polície vlni v marci pred diskotékou dobil na smrť 21-ročného Ľuboša Višňovského. Ten sa do podniku prišiel zabávať s kamarátmi, pri odchode rozbili flašu, za čo ich Lukáš P. fyzicky napadol. Napadnutý mladík zomrel o deň neskôr v nemocnici. Po dľa svedkov mu vyhadzovač po bitke ešte poskákval po hlave. Obvineného 22-ročného Lukáša P. prepustili na slobodu, lebo mu uplynula lehota vyšetrovacej väzby a prokuratúra nepožiadala o jej predĺženie. (sme)

Ze soudní síně

Legalizace sňatků cizinců

Okresní soud v Kladně uložil třiletý trest s podmíněným odkladem na čtyři roky bývalé matrikářce slánské radnice, která podle obžaloby umožňovala spekulativní a nezákonné sňatky cizinců. Žena podle soudu od května 2004 do března 2005 pomáhala svatbami legalizovat pobyt v Česku více než 50 lidem, zejména Vietnamcům. Mnozí přitom měli neplatné doklady nebo je neměli vůbec. Podle Poštolek se ale neprokázalo, že za to od nich brala peníze.

Policejní důstojník od vazby

Okresní soud v Liberci uvalil vazbu na vedoucího odboru vnější služby policie v Liberci Miroslava Dvořáka, který čelí obvinění z trestných činů přijímání úplatku, zneužití pravomoci veřejného činitele, neoprávněného nakládání s osobními údaji a porušování služebních povinností. Hrozí mu až osm let vězení. Od 1. prosince 2003 do konce loňského roku Dvořák pracoval jako ředitel policie na Liberecku. Předtím byl ve funkci zástupce ředitele policie na Českolipsku.

Trestní oznámení na Langeru

Ministr vnitra Ivan Langer (ODS) čelí trestnímu oznámení pro podezření ze zneužití pravomoci veřejného činitele a z přijímání úplatku. Oznámení podal na Městské státní zastupitelství v Praze novinář Petr Tomášek, který sdělil, že žádá prověření Langrových kontaktů s podnikate-

lem Ludkem Sekyrou. Ministr už dříve přiznal, že za Sekyru lobbval kvůli koupi české stavební firmy Inženýrské a průmyslové stavby.

Zneužití pravomoci

Pět dálničních policistů z Olomoucka bylo obviněno ze zneužití pravomoci veřejného činitele. Během výkonu služby nezákonným způsobem řešili přestupky řidičů. Stíhání policisté pracovali společně na dálničním oddělení Kocourovce.

Do problémů se zákonem se dostala i další dvojice olomouckých policistů. Podle dostupných informací jeden studoval za druhého vysokou školu a dokonce za kolegu skládal zkoušku. Policisty ředitel severomoravské policie na základě důkazů, které shromáždili pracovníci Inspekce ministra vnitra, propustil.

100,000 Kč za pohřev

Někdejší místopředseda občanských demokratů Miroslav Macek musí zaplatit bývalému ministrovi zdravotnictví Davidu Rathovi (ČSSD) odškodnění ve výši 100,000 korun za pohřev, který mu uštědřil v květnu 2006 na stomatologickém sněmu. Macek se také musí nyníštinu stře do českému hejmanovi Rathovi omluvit. Rozhodl o tom pražský vrchní soud, který změnil loňské rozhodnutí Městského soudu v Praze. Důvodem napadení byly podle Maceka exministrův výroky v tisku. Rath prý naznačil, že se bývalý místopředseda ODS oženil pro peníze.

PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy v amerických státních a federálních úřadech a soudech, včetně občanství, zelených karet a legalizování. Advokátní pomoc v ČR a SR.

V. PĚCHOTA, Jr. Esq.

225 West 34th Street
18th Floor, Suite 1800
New York, NY 10122

(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

Cesty Českem

Turnov – město drahých kamenů

Naším výletním cílem bude Turnov, město proslulé drahými kameny. Kromě nich je ve městě šest zajímavých kostelů a Muzeum Českého ráje, kde je i obří pláno Mikoláše Aleše Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou.

Turnov je obklopený krajinou Českého ráje, tedy krajem pískovcových skal, zřícenin, hradů, zámků i zajímavou lidovou architekturou. Založen byl nad řekou Jizerou kolem roku 1250 Jaroslavem a Havlem z rodu Markvartů. I později tu sídlili známé české rody – Vartenberkové a Smiřiči.

Srdcem každého města je jeho náměstí. Dnes mu dominuje krásná kašna s Mariánským sloupem. Původně stála ve středu náměstí, ale v roce 1953, kdy bylo přejmenováno na Stalinovo, byla zbourána. Zbytky kašny byly zazděny do základů letního kina a socha Panny Marie zůstala v kostele sv. Mikoláše. Současná kašna je kopie té původní, jen asi o 1,5 metru menší. Na náměstí turisty určitě zaujme monumentální novorenesanční budova městské spořitelny a radnice.

A do třetice se musíme zmínit o chrámu sv. Františka Serafinského, který je součástí bývalého klášterního komplexu. Průčelí kostela do dnes zdobí portál s kamenným erbem Valdštejnů a nad ním ve výklenku stojí socha sv. Františka z Assisi. Kostel má navzdory několika požárům cennou barokní výzdobu. Další z chrámů – Narození Panny Marie – patří k největším novogotickým chrámovým stavbám ve střední Evropě. Hlavní loď je dlouhá 57 a vysoká 28,5 metru. Jeho nedostavěná věž se stala charakteristickou dominantou města. Stojí na místě bývalého dominikánského kláštera, který vypálili husité a byli tu upáleni i mniši. Po zničení kláštera kostel opakovaně chátral.

Srdcem Turnova je jeho náměstí.

Vaříme pro Vás

HOŘICKÉ ZAPEČENÉ BRAMBORY

4 kg brambor, 1 menší kapusta, 25 dkg točeného salámu nebo polské klobásy, 4 vejce, 1 hrnek mléka, sůl, pepř, tuk, strouhanka.

Brambory uvaříme ve slupce, oloupeme je a necháme vychladnout. Kapustu rozkrojíme a v osolené vodě uvaříme doměkka (asi 15 minut). Salám sloupneme a nakrájíme na plátky. Pekáček vymastíme tukem, vysypeme strouhankou, pokryjeme částí pokrájených brambor, lehce je osolíme a opeříme, rozložíme část salámu, okapanou kapustu, část brambor, kapustu a salám a na povrch rozložíme brambory. Pokapeme tukem, osolíme a opeříme a dáme do trouby na dvacet minut zapect. Mezitím v mléce rozšleháme vejce, smés trochu osolíme a zapékající se brambory přelijeme. Vratíme pekáček do trouby a pečeme ještě dalších dvacet minut, až se mléko odpaří.

O zachování chrámu se ve 20. letech 19. století zasloužil turnovský rodák a dvorní komorník u vídeňského dvora Fortunát Durych. Rekonstrukci pak zaplatili majitelé hruboskalského panství Aehrenthalové a projekt vypracoval vídeňský pevnostní architekt Marín Hausknecht.

Město drahých kamenů

Turnov je však především městem drahých kamenů. Druhou největší sbírkou minerálů v Česku představuje zdejší muzeum. Drahé kameny se tu nachází od nepaměti. Jsou tady minerály z lokalit, které jsou v okolí Turnova, to znamená Kozákov, Železnice, Frýdštejn, Rváčov, všechna ta zajímavá naleziště, kde se nachází hlavně minerály jako acháty, jaspisy, ale i jejich další varianty krystalické kameny.

Díky expedicím, které organizuje mineralogické oddělení muzea, můžete v Turnově vidět i minerály z různých světových nalezišť, třeba z Uralu, Ameriky nebo Austrálie. Zvláště cenné jsou obrovské krystaly turnalínu či velké desky zeleného malachitu ze Šibíře. V jedné z místností muzea je úplná tma. V tom vidíme, jak minerály, které se v přírodě nacházejí, není na nich nic vidět, tak v momentě, kdy se dostanou pod ultrafialové záření, teprve můžeme objevit jejich krásu.

V muzeu je i Granátová klenotnice – tady návštěvník uvidí, jak vypadaly granátové šperky od poloviny 18. století až do začátku 20. Granátu byla přisuzována kouzelná moc. Věřilo se, že obdarovanému přinese lásku, zdraví i bohatství.

Turnov se může pochlubit zajímavým unikátem: jako jediné město v českých zemích a jako druhé v celé Evropě mělo od roku 1884 speciální odbornou školu pro výchovu odborníků v oblasti zpracování drahých kamenů. Škola existuje dodnes a je tu pět studijních oborů.

Město a Mikoláš Aleš

V Turnově je také mimořádný panoramatický obraz Mikoláše Aleše „Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou“ z roku 1895. Je to olejomalba, která patří k největším plátnům v Evropě. Její rozměry jsou 10 krát 8,5 metru a byla namalována pro Národopisnou výstavu československou v Praze.

Osud té olejomalby byl pak trochu pohnutý, protože nebylo místo, kde obraz vystavit. V Turnově se objevil ještě na krajině výstavě, to bylo v roce 1926. Potom byl obraz namotán na dlouhé bidlo a uložen. Protože autorem návrhu a částečně i realizace byl Mikoláš Aleš, stala se olejomalba majetkem Alšovy Jihočeské galerie. Ta pro ni také neměla umístění a proto v 70. letech bylo muzeum osloveno, jestli by se toto exponátu neujalo.

Bez zajímavosti není ani námět obrazu inspirovaný veršovanou legendou zaznamenanou v Rukopisu královédvorském. V tomto spíše milostném příběhu, který trochu připomíná pohádku Prince Bajaju, je popisována vítězná bitva Čechů se Sasy, a právě ta Aleše a jeho druhy zaujala. Obraz budí iluzi skutečné události. Jsou tu pískovcové kameny a klády podobné těm na plátně, postavy jsou v životní velikosti. Zobrazení bitvy pod Hrubou Skálou však ve skutečnosti byla jen místní pútká, k níž došlo s největší pravděpodobností roku 1203. **RADIOPRAHA**

Problém černých pasažérů

Velká česká města se stále potýkají s problémem černých pasažérů v městské hromadné dopravě (MHD). V Brně a v Českých Budějovicích v ní loni přišli rekordní počty těchto lidí. Pražský dopravní podnik zase vybral loni na pokutách od černých pasažérů 109 milionů korun, což je nejvíce v posledních letech.

Převrácení v některých městech se navíc setkávají s rostoucí agresivitou nepoctivých cestujících včetně fyzických útoků na revízory, kteří pak musejí vyhledat lékařské ošetření. Městští dopravci odhadují, že černých pasažérů může být už až sedm procent a svým počínáním způsobují škody v řádu desítek milionů korun. Často jsou mezi nimi lidé do 25 let věku, kteří jízdu bez lístku považují za adrenalinový sport, nebo se tak snaží ušetřit.

Provozovatelé MHD přesto stále hledají nejrůznější způsoby, jak černým jízďákům čelit – zvyšují počty revízorů a kontrol, jichž se navíc účastní i městští strážníci. Města též zavádějí čipové karty a možnost koupit si jízdenku pomocí SMS.

Velký pátek státním svátkem?

Vláda ČR posoudí návrh Senátu na zavedení velikonočního Velkého pátku jako státního uznaného svátku. Bez ohledu na názor kabinetu o předložení rozhodne sněmovna. Návrh tam má větší šanci na schválení než dřívější předlohy, protože jeho součástí už není záměr vymazat Mezinárodní den žen ze seznamu významných českých dnů. Sněmovna kvůli tomu předchází úpravy odmítla hlavně hlasy levice. Autoři novely původně chtěli mít mezi státními uznanými svátky také Zelený čtvrtek. To by však podle senátorů příliš zatížilo státní rozpočet.

Ze zápisníku

✓ MEDVĚD TOM V PRAŽSKÉ ZOO

Do pražské zoo přicestoval z Brna roční lední medvěd Tom. V Brně se s prvním z dvojice populárních medvědích sourozenců loučilo kolem dvou stovek lidí. Dorazil v pořádku, jen prý byl lehce nervózní. Z přepravní bedny však macek o váze 110 kilo vyběhl hladce do prostoru karantény v zázemí expozice ledních medvědů. Tom měl v zoo přichystány ryby i vodu, aby se uklidnil. V dalších dnech ho začnou chovatelé přivýkat na venkovní expozici. Tu bude obývat spolu s medvědicí Bertou, která v pražské zoologické zahradě je několik let.

Medvíďata, která se narodila předloni na podzim, výrazně zvedla návštěvnost brněnské zoo. Pro tamní chovatele byl jejich odchov velkým úspěchem. Několik předchozích pokusů se nezdařilo, protože samice Cora se o mláďata nedokázala postarat. Podobné problémy znají i v jiných zahradách, včetně té pražské. Ředitel brněnské zoo Martin Hovorka se už nechal opakovaně slyšet, že by se už na podzim mohly v zoo objevit další medvědí přírůstky. Za pár dní se totiž z německého Geisenkirchenu vrátí otec Billa a Toma Umca. „Ten je na rozdíl od Billa a Toma cestovatel, několikrát byl v Praze a v Kazachstánu,“ popsal Hovorka. V přírodě se podle něj šelmy oddělují asi ve dvou letech, v zoo už by ale spolu dlele v jednom výběhu nevydržely. „Ten výběh není uzpůsoben na víc zvířat, už teď byla mezi bratry několikrát pozorována jistá nevhodná například při krmení,“ vysvětlil. Ujistil, že v nových zahradách budou mít stopadesátikiloví brněnští odchovanci výborné podmínky.

✓ LEVNÝM ZÁJEZDŮM ODZVONILO

Levným zájezdům do zahraničí odzvonilo. Většina cestovních kanceláří v ČR zdrazuje či zdrazí o pět až sedm procent oproti loňsku, silnější „cestovky“ vyčkávají se zvýšením cen na prolomení hranice 30 korun za euro. „Obecně se situace na poli cestovního ruchu nevyvíjí pozitivním směrem a propad kurzu koruny ještě více podporuje současnou ekonomickou krizi,“ uvedl marketingový ředitel NetTravel.cz Petr Staněk. Předpokládá plošné zdražení o sedm procent, v případě naplnění nejčernějšího scénáře o deset i více procent. Po přepočtu na dolary či eura navíc tuzemský cestovatel ztratí oproti loňsku v zahraničí zhruba 12 až 15 procent kupní síly. „Minulý rok byl tuzemský cestovatel na ekonomickém vrcholu a čeští cestovatelé se v průběhu roku 2008 zařadili mezi velice lukrační a žádanou klientelu,“ řekl Staněk. Letos však prý hrozí, že o tuto pověst Češi přijdou.

Situace by naopak mohla nahrát českým podnikatelům, kteří se zaměřují na domácí cestovní ruch. „Lze předpokládat, že české hotely, penziony, kempy, lázně, dětské letní tábory a další zařízení letos zaznamenají značný nárůst tuzemských klientů,“ řekl Staněk.

✓ VALENTINE DAY NA JIHLAVSKU

Oslavy svátku svatého Valentýna se s jednodenním odkladem konaly u Rounku na Jihlavsku. Lidé od nedělního rána přicházeli ke kapli sv. Antonína, kde jsou uloženy ostatky světece považované za patrona zamilovaných. U barokní kapličky, která se nachází na vrcholku kopce v lese, byl pro pouťáky připraven odborný výklad o historii tohoto místa a také občerstvení. Svátek svatého Valentýna se u Rounku slaví několik let.

Kapli v nadmořské výšce 629 metrů postavil pelhřimovský pekař Antonín Polesný v roce 1737. Oltářní kámen, který tam byl uložen ve 30. letech minulého století, obsahuje kromě Valentýnových také ostatky svatého Bonifáce – anglosaského mniacha a misionáře, který zahynul mučednickou smrtí. Schránky s ostatky dvou svatých byly tehdy na Jihlavsku uloženy celkem ve čtyřech kapličkách.

✓ VLTAVA VYDÁVÁ POKLADY

Policejní potápěči vylovili u Karlova mostu v Praze torzo barokní vázy. Podle vedoucí tisku restaurování a veřejné plastiky Galerie hlavního města Prahy Petry Hořtichové zřejmě kdysi stála po pravé straně ligury svatého Antonína Paduánského na Karlově mostě. Zmizela ve 20. letech 20. století. Vázu potápěči objevili náhodou 1. února při společném pátrání s památkáři po zbytcích Juditina mostu. „Řekla bych, že je ve velice dobrém stavu. Zdá se, že když spadla z mostu, rozlomila se na několik dílů a tento díl se zřejmě zabořil do nějakého nánosu, protože je na něm zachována i velká část modelace. Velice dobře jsou viditelná žebírka na spodní části vázy, nožka je odlomená a z hlavního reliéfního pásu jsou velice dobře zachované fragmenty figur,“ řekla Hořtichová. Pískovcová váza od sochaře Jana Oldřicha Mayera pochází z doby po roce 1710. Podle Hořtichové je váza zachycena na fotografiích z doby těsně před první světovou válkou, na snímcích z konce 20. let už ale chybí.

✓ SCHODY DO NEBE

Nejvyšší horu Afriky zdolal při své expedici Kilimandžáro 2009 nevidomý český horolezec Jan Říha. Po návratu do Prahy řekl, že je odhodlán pokračovat v projektu Schody do nebe, při němž chce vylézt na nejvyšší hory všech světadílů. Hodlá tak dokázat, že tento sport lze úspěšně provozovat i s handicapem. „Mám velkou radost, že se to podařilo a že mohu jít dál. Mám z toho velmi dobrý pocit,“ řekl Říha, který výstup na Kilimandžáro absolvoval v doprovodu horolezců Viktora Nováka a Lidy Barbierové. Připomněl, že loňského roku byl na Elbrusu a jeho dalším cílem by měla být nejvyšší hora Jižní Ameriky Aconcagua.

ANKETA

Považujete život na dluh za normální?

9% Ano, peníze se musí točit.

57% Ne, dluhy nesnáším a nedělám je.

34% Někdy jiná možnost nezbývá.

Celkem hlasovalo 993 uživatelů

Otázku položily svým čtenářům Finanční noviny ČTK v prvním listopadovém týdnu 2008

Malý oznamovatel

Prodám známou a dobře zavedenou evropsko-českou restauraci v Denver area. Tel: (303) 562-6075. Zn: 4069/23-4/09.

Polite and caring person needed as dental assistant for NYC office. Some occasional reception desk coverage may be required. Kindly forward resumes by fax or e-mail to Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., NYC, NY 10003. Fax: 212-979-0025. e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4096/2-4/09.

Beautiful Arizona Home in Tucson's Catalina Foothills. 4 BR, 5 BA, separate guest house, garages, stables, pool, great views on 2.2 acres. Moving to Europe. 520-299-7777, janacernicka@aol.com. Zn: 4101/3-4/09.

JUDr. Josef Mainer, policejní úředník, narozen v Plzni roku 1893, v emigraci od roku 1948, SRN a následně USA. Zemřel na počátku 70. let. Syn Emil, narozen 1931, v emig-

raci rovněž v USA. Jakoukoli informaci uvítám, prosím zašlete do redakce. Zn: 4094/2-4/09.

Prodám za výbornou cenu prosperující autodilnu na německá vozidla, 19 let v provozu v San Diegu, Californie. Zdravotní důvody, odchod do penze. E-mail: Sotka1@msn.com, nebo volejte: (760) 630-0420 day, (760) 731-7454 eve. Zn: 4062/1-4/09.

Kind, warm hearted and gentle czech speaking person needed to care for elderly Czech lady - flexible times. Please reply to: Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., New York 10003. Tel: 212-979-0020. e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4095/2-4/09.

Grandma for hire -- East European grandma will baby-sit your children on Sat & Sun for reasonable fee; great with picky-eaters; reference available upon request. Please call (718) 558-5637. Zn: 4083/25-4/09.

Inzeráty v MALÉM OZNAMOVATELI stojí \$10 za prvních 20 slov, \$15 za dvojí očištění. Každé další slovo stojí \$1. Chcete-li celý inzerát vytištěný tučně, připočítejte 50% celkové částky.

Odpovídáte-li na inzerát, zašlete Vaši odpověď do ožámkované obálky označené jménem inzerátu a jeho značkou (vytištěnou tučně) a pošlete v další obálce do naší redakce. Například v prvním inzerátu v tomto čísle by to bylo: Prodám známou - Zn: 1069/4/09. O další informace volejte redakci (506) 674-9438.

Sláva Štastný

Břetislav Josef Štastný

*10/19/1922 †2/7/2009

Dne 7. února zemřel po více než čtyřletém boji se zákeřnou chorobou Sláva Štastný, úspěšný majitel firmy B. Štastný Lapidary, kterou vedl téměř 50 let. Byla to menší brusírna drahokamů, která pracovala i pro velké firmy jako Tiffany, H. Stern a mnoho jiných.

Sláva se narodil v Modřicích u Turnova jako nejstarší syn jednoho z nejvýznamnějších brusířů diamantů v Čechách. Vystudoval Státní odbornou školu šperkařskou v Turnově. Po prvním neúspěšném pokusu o útek z komunistického Československa v roce 1948, po němž byl vězněn, se mu podařilo uprchnout do západního Německa, kde pak pracoval ve svém oboru v Pforzheimu. Necelý rok pracoval i ve Francii. Začátkem padesátých let přesídlil do New Yorku, kde začal ihned pokračovat ve svém oboru. Koncem padesátých let byl pozván do Jerusalema, aby pomohl založit tamější odbornou šperkařskou školu. V Izraeli zůstal rok a učil první žáky této nové školy. Po návratu do New Yorku založil vlastní firmu.

S návratem demokracie do rodné země využil možnosti zvát do New Yorku studenty a absolventy své alma mater - Šperkařské školy v Turnově - na delší pobyty, aby se seznámili se šperkařským průmyslem v New Yorku. Několik mladých lidí se vystřídal v jeho domě v Roslynu, NY a v jeho obchodě v devadesátých letech. Někteří z nich pak využili peněz vydělaných v jeho firmě k cestování po USA.

Začátkem tohoto století pozitivně ovlivnil rozhodnutí svého kolegy, talentovaného cizeléra pana Františka Khýnla, aby věnoval svůj „zlatý poklad“ - řadu cenných uměleckých předmětů z drahých kamenů a kovů v ceně několika milionů dolarů, které pan Khýn vytvořil většinou v penzi - České republice. Po odvozu sbírky do Čech prezidentským letadlem je sbírka nyní vystavena na zámku Sychrov u Turnova.

Sláva byl po mnoho let členem organizace Free Czechoslovak Sportsmen of America (část BBLA) a do konce svého života členem BCBSA (Bohemian Citizens' Benevolent Society of Astoria), majitel Bohemian Hall and Garden.

Sláva vychoval tři děti - Marca, Reginu a Šimona. Šimon, který absolvoval University of New York v Praze (část of SUNY) s titulem Master of International Business Management, je zároveň Certified Genologist, pracuje nyní ve šperkařském oboru v Miami na Floridě.

Vzpomínka na Slávu Štastného a oslava jeho života se uskuteční v Roslyn Presbyterian Church, NY v sobotu, 28. února 2009 v 5 hodin odpoledne.

Za celou rodinu:

Mistr sportu Mgr. Milada Kubiková-Štastný,

Regina M. Schaentzler, B.A. a Šimon Jan Štastný, M.A.

In lieu of flowers, if you wish, you may contribute in Sláva's memory to the following organisations: Hospice Care Network, 99 Sunnyside Blvd., Woodbury, NY 11797; Roslyn Presbyterian Church, 140 E. Broadway, Roslyn, NY 11576; or BCBSA, Bohemian Hall and Garden, 29-19 24th Ave., Astoria, NY 11102.

Česká škola v Astorii, Queens hledá

učitele/učitelky češtiny.

Nabízíme mimoškolní výuku českého jazyka dětem od 5-14 let. Uspěšní kandidáti budou mluvit plynule česky, budou mít zkušenosti se vzdáváním dětí, schopnost pracovat v silně kolaborativním prostředí, a zájem o podporu českého kulturního vzdělání.

Nástup možný od září 2009.

Požadujeme vysokoškolské vzdělání a americké pracovní povolení. Pedagogický směr a česká a/nebo americká aprobace jsou upřednostňovány, ale nejsou podmínkou.

Zajemci zašlete životopis na adresu blankaks@aol.com, k rukám p. Blanka Sylvester, ředitelka.

Zelené stezky

Moravské vinařské stezky - Festival otevřených sklepů

Organizuje Nadace Partnerství, 21.-22. března 2009. Kontakt: Aleš Tuřeček, tel.: 420 603 293 452, ales.turecek@nap.cz, www.otevrene-sklepy.cz.

Masaykuv Klub, Boston

zve vás a vaše přátele u příležitosti výročí narození

T. G. Masaryka (1850-1937)

filozofa, státníka, zakladatele první Československé republiky. Jeho prvního prezidenta na slavnostní oslavu v neděli 8. března 2009 ve 14 hodin odpoledne ve First Parish Church, 349 Boston Post Road, Weston, MA.

Na programu: Národní hymny za klavírního doprovodu Mme Elizabeth Davis, proslav. prof. Josepha Hurky, Department of English, Tufts University, hudební vložka Mme Elizabeth Davis.

Společenská hodinka bude následovat. Příspěvky pečiva vítány.

Těšíme se na shledanou!

oprávněný distributor českých filmů a TV seriálů nabízí celou řadu oblíbených seriálů, které navazují na předchozí velice úspěšné části

DOBŘÁ ČTVŮŮ II.

Pokračování úspěšného seriálu, zachycující další osudy hrdinů první série, se kterými jsme se rozloučili krátce po maturitě. Uběhl téměř rok a čtyřlístek spolužáků se opět setkává s novými osudy.

ČETNICKÉ HUMORESKY III.

Uzavírající poslední část velice divácky oblíbeného seriálu, který zachycuje případy v letech 1937 až 1938 a končí obdobím podpisu Mnichovské dohody.

HRABĚNKY

Úspěšný seriál zachycující strasti larmáře Hraběte a jeho čtyř dospělých dcer, které mají už své sny. neshodující se často s konáním jejich otce.

EDEN

Seriál šesti napínavých příběhů ze současnosti, jejichž hlavním hrdinou je detektiv Honza Boudný, který je pět policijním zásahů postřelen a v důsledku svého zranění doživotně upoután na invalidní vozík.

Vyžadejte si bližší informace. Podporujte legální obchod!

VIDEO EL CANADA, LTD
583 William St., London, ONT., Canada N6B 3E8
Tel: (519) 434-9939, fax: (519) 434-8152
E-mail: video.el@videocanada.com
www.videocanada.com

CZECH CENTER

ČESKÉ CENTRUM

České centrum New York zve na:

Výstavu

Česká kubistická architektura

12. února - 14. března

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Výstava v Českém centru představí podivuhodný směr - kubismus, který se zrodil v Praze. Výstava se soustřeďuje na nejvýznamnější období tohoto specifického architektonického stylu a představuje prominentní osobnosti kubismu a jejich práce: Pavla Janáka, Josefa Gočára, Vlastislava Hofmana, Josefa Chochola a Emila Králíčka. Organizováno Českým centrem NY ve spolupráci s Galeríí Jaroslava Fragnera.

Dívaldo

Inscenované čtení - Očištění

Pátek, 27. února v 19:00 hodin

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Nová hra dramatika a filmaře Petra Zelenky. Po představení následuje diskuse s autorem hry.

Film

Ivan Passer's Way

6.-13. března

Museum of Modern Art, 11 West 53rd Street, NYC

Přehlídka filmů režiséra Ivana Passera v Museum of Modern Art. Informace o jednotlivých filmech a vstupenkách najdete na internetové stránce www.moma.org

Film

Jan Šíkl - Soukromé století

9.-15. března

Museum of Modern Art, 11 West 53rd Street, NYC

Přehlídka filmů z cyklu Soukromé století v Museum of Modern Art. Život každého z nás je nenapodobitelný a jedinečný. Soukromé století představuje dějiny jako intimní lidské příběhy. Jde o sondy do intimních rodinných zákoutí. Cyklus „Soukromé století“ se skládá z 8 filmů, každý v délce 52 minut.

Informace o filmech a vstupenkách: www.moma.org.

Koncert

DG 307 a Živé kvety

13. března, 7 pm

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Koncert české skupiny DG 307 a slovenské skupiny Živé kvety. Pořádá České centrum New York společně s Knitting Factory, Plus 421 Foundation a generálním konzulátem Slovenské republiky.

České centrum je otevřeno:

Galerie:

Pondělí-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Office:

Úterý-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Join our Czech Center Club!!

České centrum nabízí svým příznivcům možnost stát se členy Klubu Českého centra. Pro členy nabízíme mnoho zajímavých nabídek, výhod a slev. Každý člen obdrží tričko [doh-bree dehni], slevy na akce pořádané Českým centrem a další výhody. Více informací o Klubu na www.czechcenter.com

Pro více informací kontaktujte:

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York, NY 10028
Kontakt: tel. 646 422-3399 • info@czechcenter.com • www.czechcenter.com

Předplatte si Americké listy

Vhodný dárek pro každou příležitost

Objednávací kupon na páté straně vpravo dole

BOHEMIAN HALL & BEER GARDEN

is excited to announce that we are now accepting resumes for all positions for the Summer Season 2009. Full time and part time positions available for host/hostess, servers, bussers and kitchen help. Experience preferred in hospitality industry.

Apply in person only at 29-19 24th Avenue, Astoria, NY between 2:00 pm - 5:00 pm Tuesday-Thursday

The Bohemian Hall & Beer Garden is a wonderful opportunity to make money, meet great people, join the best team and have fun while you are working!

Vyřešené a nevyřešené záhady

SFINGA
Z KORDILLER

Machu Picchu, záhadné incké město vysoko v horách, jen neochotně vydává svá tajemství.

Pralesem pokrývajícím svahy And se rozléhal křik vřešťanů a papoušků. Neproniknutelnou houštinou a po kluzkých skalách se jen s velkou námahou prodíral vzhůru americký badatel Hiram Bingham se dvěma peruanskými průvodci. Vrchol Machu Picchu se tyčil ještě asi šest set metrů nad nimi. Pěší výpravu sužovalo nepříjemně studené mženi a neustálý strach, že je užtkne jeden z jedovatých hadů křovinářů či hajichův mlází. Zanedlouho jeden ze dvou Peruanců kapituloval před nesnesitelným vlhkým chladem. Zůstal na půli cesty a našel útočiště v chatrči domorodé rodiny.

Pablito Alvarez, jedenáctiletý chlapec z této rodiny, se v okolí svého domova velmi dobře vyznal a nabídl zbýlým cestovatelům své služby jako průvodce – zavedl Binghamu až k troskám hustě zarostlým džunglí. Americký profesor tehdy ještě nedokázal plně ocenit, co vlastně 24. července 1911 objevil: před ním se rozprostíralo Machu Picchu. Dnes je to jedno z nejpůsobivějších archeologických nalezišť v Jižní Americe, které navštěvuje denně stovky turistů.

Přestože rozvaliny inckého města zkoumalo od té doby hodně vědců, dodnes zůstávají mnohé otázky nejasné. Kdo a kdy tuto osadu postavil? Jak došlo k tomu, že se rušné město v polovině 16. století proměnilo v rozvaliny, které jen tak tak se nezmizely pod příkrovem peruánského horského deštného lesa?

Na Staré hoře

Machu Picchu, což v jazyce Kečua znamená „Stará hora“, podle níž se jmenuje i opuštěné město, leží přibližně osmdesát kilometrů severozápadně od Cuzca v horách Kordillera de Vilcabamba. Cuzco bylo kdysi hlavním městem slavné Incké říše. Fascinující architekturu Inků připomíná

minají dnes už jen pozůstatky impozantních stavebních děl, jako je například pevnost Sacsayhuamán, ležící severně od města, s opevněním z nekalkatunových žulových kvádrů, které Inkové způsobem nám dosud neznámým vršili na sebe a zručně je licovali, aniž by přitom použili maltu.

Inkové však nezanedali pozdějším staletím pouze své působivé stavby, nýbrž i řadu těžkých hádank. Jak například dokázalo pouhých 157 španělských dobyvatelů, kteří pod vedením Francisca Pizarra vrhli do země, srazit během necelých deseti let na kolena stát, kde žilo odhadem dvanáct milionů obyvatel? Nebo to vezmeme z druhé strany: jak dokázali místní vladaři, nazvaní „inkové“, dávno předtím za necelých sto let vybudovat říši, která se rozkládala v Andách na rozloze více než 900.000 čtverečních kilometrů?

Důležitým klíčem k úspěchům Inků byl přitom bezpochyby vynikající systém dálkových cest, po nichž se velkou rychlostí přesunovali poslové a předávali zprávy, což umožňovalo vysílat neprodleně do krizových oblastí vojenské oddíly. K těmto cestám, které se dokonale přizpůsobují terénu, patří také proslulá Incká stezka z hluboce zaříznutého údolí řeky Urubamby nahoru ke zříceninám Machu Picchu. Kurýři s dobrou tělesnou kondicí zvládli tuto trasu vedoucí prailesem za čtyři dny. Mnohem větší pohodlí dnes ovšem skýtá cesta luxusním vlakem, pojmenovaným po americkém badateli Hiram Bingham. Na posledním úseku trasy přepravuje cestující malý autobus po horské silnici plné serpentín, které se posměšně přezdívá „Binghamova dálnice“.

Binghamova hypotéza

Ovšem pro Hiram Binghamu by ve skutečnosti taková silnička byla

přímo darem z nebes. Po svém dobrodružném putování si profesor Yaleovy univerzity myslel, že je na konci své výzkumné výpravy, jejímž cílem bylo najít legendární pevnost Vilcabamba. Právě odtud prý poslední inka Tupac Amaru I. vedl ještě jedno povstání proti španělským dobyvatelům. A Machu Picchu, tyčící se vysoko nad divokou řekou, se opravdu podobá jakési přírodní pevnosti. Bingham se však navíc domníval, že v rozvalinách budovy se třemi okny, v takzvaném Chrámě tří oken, objevil mytický prvopůvodec inckého náboženství.

Hiram Bingham se hluboce mýlil. Ve skutečnosti nebyl ani prvním cizím návštěvníkem Machu Picchu, tím méně pak jeho objevitelem. Dokládají to jména dřívější skupiny návštěvníků, vyrytá do zdejších skal, a datum 14. července 1901, které u nich stojí. Neuvědomovali si snad autoři tohoto zápisu význam svého nález, nebo měli v úmyslu město jen vyřabovat a nestáli tudíž o publicitu?

Jediným dopravním prostředkem, který bez obtíží dosáhl vrcholu Machu Picchu, byla lama.

Jak tomu tak bývá, pochybnosti se nepřipouštějí a za jediného objevitele Machu Picchu se považuje právě Bingham. Když na patřičných místech naznačil, jaký se mu podařil objev, získal obratem prostředky na další výzkumné výpravy. Podruhé dorazil na místo už s celým týmem, který mu měl pomáhat při vykopávkách. Vynaložené úsilí se v každém případě vyplatilo: hledači historických pokladů vysvobodili ze zájmu prailese impozantní ruiny starobylého města.

Město pohřbené v prailese

Můžeme však osadu, v níž svého času žilo odhadem ani 1200 obyvatel, označovat vůbec za město? Značná část z tohoto počtu se navíc zabývala zemědělstvím, jak dodnes dokládají úzká terasovitá polička, založená s velkým umem na strmých svazích okolních hor. Na druhé straně obklopují Machu Picchu vysoké okružní hrady a prostor za nimi má zřetelnou vnitřní strukturu – to jsou dva typické znaky sídliště městského typu. Zatímco dolní město Hurin Machu Picchu zahrnovalo evidentně zejména obytné a řemeslnické čtvrti, v horním městě Hanan Machu Picchu členěném velkými prostranstvími a širokými schodišti se obdobně jako na antické akropoli nacházela většina

Inkové

- ✓ Incká říše vznikla přibližně kolem roku 1200. Podle legendy byl jejím prvním vládcem Manco Capac.
- ✓ Kolem roku 1438 se vlády ujal první historický panovník Pačakuti Inka Yupanqui. Zastoužil se o další územní zisky, vybudoval hlavní město a upevnil říši.
- ✓ Roku 1531 přistáli v dnešním Peru Španělé, v jejichž čele stál Francisco Pizarro, a velmi rychle si inckou říši podrobili.
- ✓ Posledního inku, Tupaca Amaru I., španělští dobyvatelé v roce 1572 zajali a popravili.

náboženských a kultovních budov. Nad nimi se vypínala takzvaná věž a na nejvyšším bodě města objekt vytesaný z žulové skály a nazvaný Inti Watana. V překladu to znamená „sloup, na němž je upevněno Slunce“. U obou staveb se vědci shodují na tom, že zřejmě sloužily astronomickým pozorováním. Patřily pravděpodobně k ústředním místům slunečního kultu Inků.

Nevyřešené záhady

V Machu Picchu údajně nalezlo poslední útočiště čtyři sta svatých „slunečních“ panen, vyhnaných španělskými dobyvateli z Cuzca – tak zní jedna z nejstarších teorií, kterou vehementně zastával také Hiram Bingham. Základem této hypotézy je ovšem badatelský omyl. Na místě bylo nalezeno přibližně sto dvacet lidských koster. První vědecké prozkoumání došlo k závěru, že většina z nich jsou tělesné pozůstatky žen. Podle novějších výzkumů je tomu však jinak, počet žen převyšuje počet mužů jen asi o padesát procent.

Renomovaný profesor Bingham se mýlil ještě v dalších věcech. Machu Picchu nebylo v žádném případě legendárním „ztraceným městem“ Vilcabamba. Poslední inckou pevnost dnes odborníci umísťují spíše do trosk města Espiritu Pampa. Je podstatně větší než Machu Picchu a navíc jsou zde patrné stopy po požáru, o němž se zmiňují kronikáři.

Jako velmi nepravděpodobná se jeví také poslední Binghamova teorie, podle níž bylo Machu Picchu oním počátečním sídlem národa ve-

deného inku, známým z jejich mytologie. Při přesnějších prozkoumáních ukázalo, že Binghamův Chrám tří oken v Machu Picchu měl původně jinou architektonickou podobu.

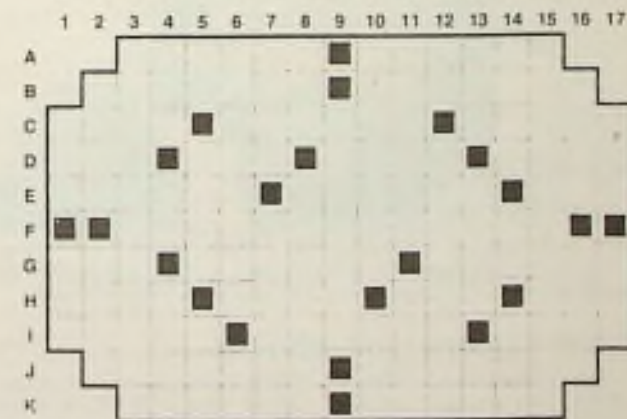
Vědci nadále spřádají odvážné teorie o tajuplném krásném městě z prailese: Machu Picchu prý bylo vybudováno jen proto, aby sloužilo jako útočiště vládařům inků. Jedna ještě fantastičtější hypotéza tvrdí, že Stará hora byla pozemskou základnou mimozemšťanů. Přesvědčivěji zní ovšem tvrzení, že v Machu Picchu, což je místo s půvabnou polohou a příjemným podnebím, si panovníci dali vystavět výstřední venkovské sídlo. Stavbu mohli zřejmě iniciovat Yupanqui, který si k oficiálnímu titulu vládců „inka“ doplnil jako úspěšný dobyvatel ještě čestné jméno Pačakuti (Pachacutec) – „ten, který změnil svět“. Vládl Incké říši v letech 1438 až 1471. Je možné, že někdy během tohoto období vzniklo Machu Picchu. Nejpозději o sto let později však bylo letní sídlo už zase opuštěné.

Obvyklé Machu Picchu v žádném případě nevyhnaní španělští dobyvatelé; conquistadoři o místě ležícím vysoko nad údolím řeky Urubamby vůbec nevěděli, měli dost starosti s hledáním zlatých pokladů Inků. Spíše než kvůli celkové drsnému podnebí opustili původní obyvatelé Machu Picchu v 16. století proto, že tam velmi málo přišlo, takže bylo stále obtížnější zavlažovat pole. Ovšem i toto tvrzení je zase jen jednou z několika hypotéz.

READER'S DIGEST VYBĚR

Pro volnou chvíli

Barbora Markéta Eliášová (1885-1957) – cestovatelka, překladatelka a učitelka jazyků. Prožila velmi nuzné dětství. V Praze složila... (tajenka) z němčiny a angličtiny. Její zájem upoutal Dálný východ, a tak se s vynaložením vlastních úspor vydala do Japonska, kde vyučovala evropskými jazyky. Později se vypravila i do Koreje a Mandžuska. Část její pozůstatosti je uložena v Náprstkově muzeu.

VODOROVNĚ: A. Uhlovodík přirozených steroidů; ozdobná rostlina. - B. Hra se zpěvy a tanci; vnitřní (knížně). - C. Spěch; láhev s úzkým hrdlem; dřevní houba. - D. Anglický „olej“; opravná loď; služební pořadí; asijský jelínek. - E. Soubor; severočeské město; ruský panovník. - F. Tajenka. - G. Spoluzakladatel daismu; pláč; obec u Frýdku-Místku. - H. Směs koření; japonský národní park; velký koryš; velké šelmy. - I. Papežská trojitá koruna; směnečný dlužník; ruské lázně. - J. Krátká mnohonozka; afe. - K. Obyvatel Asie; dvouletá rostlina.

SVISLE: 1. Omačka (zastarale); nahý model. - 2. Stát USA; český prozaik. - 3. Účast na správě. - 4. Tenhle; celní kód Haiti; kosatec. - 5. Chemická značka erbia; biřko; spojka. - 6. Karetní hláška; citoslovce bolesti. - 7.

Útok; nečistě. - 8. Velbloudi křižanec; severská pěnkava. - 9. Stát USA. - 10. Záhat srdečního svalu; tenisový úder. - 11. Čistý; ochotně. - 12. Celní kód Etiopie; omývat se. - 13. Hrdina; ale; SPZ Loun. - 14. Přespolní běh; zkratka kusu; taneční pohyb. - 15. Tlaková výše. - 16. Evropanka (slovensky); pocházející z ovce. - 17. Půvab (básnický); římská sedmička. **Pomůcka:** Akai. Arp, bienna. nar.

Vylustění tajenky z č. 3:

Peruánské Machu Picchu, záhadné incké město na svazích And.

Sáblíková kraluje rychlobruslařskému světu

Martina Sáblíková je už čtyřnásobnou mistryni světa. Po třech titulech na individuálních tratích tentokrát vyhrála v královském víceboji. Její triumf je o to sladší, že ho dosáhla v nejkrásnějším rychlobruslařském stánku planety, v norském Hamaru, kde postavili halu ve tvaru obrácené vikingské lodi.

■ *Martino, už jste se z toho neskutečného zlatého snu probudila?*

Samozřejmě to je medaile, se kterou jsem vůbec nepočítala. Určitě ne v letošní sezóně. Je to něco neskutečného a je krásné, že mě v Holandsku, kde momentálně jsem, všichni poznávají.

■ *Už jste ten titul nějak oslavila?*

Ještě ne. Dohodli jsme se, že všechny úspěchy oslavíme až po sezóně, abychom nenarušili trénink.

■ *Před závodem jste vůbec neměla medailové ambice, naopak trenér Petr Novák věřil dokonce ve zlato. Měla jste spíše tendenci ho brzdit nebo vám jeho slova dodávala sebedůvěru?*

Musím říct, že jsem si na tréninku zajela nejrychlejší kolo v životě, což mě samotnou překvapilo. Věděla jsem, že úvodní pětistovka bude hrozně důležitá, protože ta když se nepovede, tak je po nadějích.

■ *Ovšem vám ta pětistovka vyšla skvěle. Zajela jste si osobní rekord a dala se vám i na patnáctistovce, ačkoli ani to není vaše oblíbená disciplína. Kde se ve vás vzala ta výbušnost, kdy najednou stačíte světové špičky i na kratších tratích?*

Ze začátku sezóny jsem byla nemocná a jak jsem neměla energii, tak se výbušnost vytratila. Nyní jsem již zdravá a výbušnost se mi vrací. Trenér mě už na ledové ploše poznává a bylo to důležité vzhledem k tomu, že právě probíhá rozhodující část sezóny.

■ *Před rozhodujícími disciplínami jste naspasovala tři hodiny. Co se vám honilo hlavou, když jste nemohla usnout?*

Bylo to právě tím, že jsem po prv-

ním dnu vedla. Nechtěla jsem tu výhodnou pozici ztratit a z toho jsem byla tak nervózní, že jsem skoro nespala.

■ *Nyní pojedete na MS do Vancouveru, kde proběhne taková generálka na příští rok, kdy bude Vancouver pořádát olympiádu. Z té vám medaile zatím chybí. Věřte si na olympijskou medaili, nejlépe přímo zlatou?*

Uvidíme, je to ještě daleko. Uvidíme, jak mi při MS sedne dráha. Před olympijskou sezónou mě čeká asi nejtěžší příprava v životě, tak snad nás neopustí štěstí a alespoň nějakou medailku bychom přivést mohli.

■ *Se svými kolegy z reprezentace jste vyhrály i závod družstev na SP. Znamená to, že z ČR se stává rychlobruslařská velmoc?*

Nevím, to si ještě budeme muset počkat. Tímto vítězstvím jsme se kvalifikovali na MS do Vancouveru, navíc kluci loni v družstvech zajeli juniorský světový rekord, takže uvidíme, co z toho bude. Ale rychlobruslařská velmoc nemůže být bez rychlobruslařské haly, takže si budeme muset počkat, jestli bude stát nebo ne.

■ *Právě na to chci navázat, neboť už jsou hotové plány alespoň na papíře. Jak moc věříte, že hala bude v blízké budoucnosti stát?*

Ze začátku loňského roku mi to přišlo až neskutečné. Potom se to nějak zaseklo, ale nyní to zase vypadá, že je to na dobré cestě. Doufám, že se brzy začne kopat a dočkáme se. Pro mě by to bylo něco neuvěřitelného.

■ *V poslední době se v kulóarech spekulovalo, že má o vás eminentní zájem*

„Zlatá“ Martina Sáblíková

reprezentace Kazachstánu. Jak daleko bylo reálné, že byste ukončila reprezentační kariéru v ČR?

To je složitá otázka. Už několik let říkám, že se mi z ČR nechce, protože jsem se tady narodila a mám to tady ráda. Faktkem je, že nabízel neskutečné podmínky, takže i mě to nahlodalo. Ale rozhodla jsem se, že ve Vancouveru budu určitě závodit pod českou vlajkou. Pokud se ta hala postaví, tak není důvod nic měnit a já budu za ČR závodit dál.

RADIO PRAHA

Slovenský hokej

Slovnaft hokejová extraliga

Skupina o 1. – 6. místo:

Košice po dvou letech už má istotu výhry dlouhodobě část extraligy. Zigmund Pálffy v nej zasa utvoril rekord, keď za sezónu strelil 50 gólov.

4. kolo: Košice – Liptovský Mikuláš 3:1, Slovan – Zvolen 4:0, Trenčín – Skalica 3:8.

5. kolo: Zvolen – Trenčín 4:1, L. Mikuláš – Slovan 5:4, Skalica – Košice 5:4 sn.

6. kolo: Trenčín – Košice 2:4, Skalica – Slovan 2:5, Liptovský Mikuláš – Zvolen 2:4.

7. kolo: L. Mikuláš – Trenčín 4:3, Zvolen – Skalica 1:3, Slovan – Košice 5:4 sn.

8. kolo: Skalica – L. Mikuláš 5:4 sn, Košice – Zvolen 2:1, Trenčín – Slovan 4:3.

9. kolo: Zvolen – Slovan 7:1, Liptovský Mikuláš – Košice 2:3, Skalica – Trenčín 7:2.

Skupina o 7. – 13. miesto:

6. kolo: Martin – Kežmarok 8:2, Banská Bystrica – Žilina 5:1, Nitra – Poprad 2:1 sn.

7. kolo: Kežmarok – B. Bystrica 2:7, SR 20 – Martin 1:5, Žilina – Nitra 5:1.

8. kolo: Žilina – Poprad 5:0, Kežmarok – Nitra 4:1, SR 20 – Banská Bystrica 3:6.

9. kolo: Banská Bystrica – Martin 3:2, Poprad – Kežmarok 1:4, Nitra – SR 20 7:4.

10. kolo: SR 20 – Poprad 4:8, Kežmarok – Žilina 4:3 sn, Martin – Nitra 3:0.

11. kolo: Poprad – Martin 4:2, Nitra – B. Bystrica 1:3, Žilina – Slovensko 20 7:2.

12. kolo: Martin – Žilina 3:4, B. Bystrica – Poprad 2:3 pp, SR 20 – Kežmarok 2:3 sn.

Tabuľka nadstavbovej časti hokejovej Slovnaft extraligy

Tabuľka skupiny o 1. – 6. miesto:

1. Košice	55	36	6	3	10	226:130	123
2. Slovan	55	28	11	3	13	211:149	109
3. Skalica	55	27	8	3	17	199:162	100
4. Zvolen	55	28	2	5	20	178:152	93
5. L. Mikuláš	55	27	4	4	20	175:165	93
6. Trenčín	55	22	5	5	23	154:161	81

Tabuľka skupiny o 7. – 13. miesto:

7. B. Bystrica	56	27	5	4	20	190:161	95
8. Martin	56	25	4	9	18	192:167	92
9. Žilina	56	18	4	8	26	165:188	70
10. Poprad	57	19	5	3	30	136:162	69
11. Nitra	56	19	2	6	29	148:199	67
12. Kežmarok	55	12	1	5	37	138:228	43
13. SR 20	34	4	1	1	28	69:157	15

Imigračné otázky?

Zelené karty, občianstvo, deportačná obhajoba, neimigračné víza

Volajte: Advokátsku kanceláriu Bohunky Ostrovskej Goldstein

(212) 619-2270

299 Broadway, Suite 1305 New York, NY 10007

E-mail: bohunka.goldstein@att.net

Telegraficky

Hokejista Plzně Martin Straka, který se do české extraligy vrátil po dlouholetém úspěšném působení v NHL, byl vyhlášen Sympatákem extraligy.

Tenistka Nicole Pietrangeli, která se po herní krizi propadla až na 65. místo světového žebříčku, propustila trenéra Davida Felgata. Vrací se ke spolupráci s nevlastním otcem Alešem Kodatem, který ji přivedl mezi elitu.

Skisroař Tomáš Kraus vyhrál závod Světového poháru v norském Vossu. Kraus obhájil ve SP loňské prvenství a zatím vede celkovou pohárovou klasifikaci. Nikola Sudová ve Vossu v jízdě v bouřích byla druhá.

Pikantní příchuť bude mít pro české a slovenské hokejisty start olympijského turnaje ve Vancouveru: utkají se spolu hned v prvním zápase.

Český fotbal

Gambrinus fotbalová liga

Nepochopitelně brzy a ve sněhových kulísách odstartovala jarní část české fotbalové ligy. V Kladně se hrálo za zcela neregulérních podmínek, kdy hráči měli na zmrzlém povrchu problémy udržet se na nohou. Špatné terény byly i jinde.

Poprvé nebyla na stadionech přítomna policie a bezpečnost měly zaručit bezpečnostní agentury, najaté kluby. To využívali agresivní chuligáni z Ostravy, podpoření kolegy z Polska, kteří už před začátkem zápasu v Brně vrhli na hrací plochu, když zbilí ochranku – až přivolaná policie je dokázala zvládnout. Problémy byly i s příznivci Sparty v Olomouci.

Výsledky 17. kola: Olomouc – Sparta 0:1, Brno – Ostrava 2:0, Kladno – Bohemians 1:0, Budějovice – Příbram 2:2, Teplice – Liberec 1:0, Žižkov – Zlín 1:1, Bolešlav – Jablonec 1:2, Slavia – Plzeň 3:2.

Tabuľka Gambrinus ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bod
1. Slavia	17	12	4	1	40:13	40
2. Bolešlav	17	9	4	4	24:18	31
3. Ostrava	17	9	3	5	30:18	30
4. Sparta	17	9	3	5	28:17	30
5. Liberec	17	7	5	5	21:18	26
6. Olomouc	17	7	5	5	21:22	26
7. Teplice	17	7	4	6	18:14	25
8. Jablonec	17	7	4	6	18:21	25
9. Brno	17	6	5	6	19:16	23
10. Plzeň	17	5	7	5	25:22	22
11. Příbram	17	5	4	8	19:23	19
12. Bohemians	17	6	10	1	23:30	19
13. Budějovice	17	3	10	4	16:24	19
14. Kladno	17	4	4	9	10:27	16
15. Žižkov	17	3	3	11	17:27	12
16. Zlín	17	2	4	11	9:28	10

Český hokej

Hokejová 02 Extraliga

Krátem základní části české hokejové extraligy se stala Slavia Praha, přímě do play off se dostaly ještě Pardubice, Litvínov, Sparta, Zlín a Karlovy Vary. Tyto týmy doplní vítězové předkola, v němž jsou dvojice Plzeň – Třinec (první zápas 4:2) a Vítkovice – Liberec (3:1).

52. kolo: Znojmo – Slavia 3:1, Litvínov – Kladno 2:1, Vítkovice – Třinec 0:1, Plzeň – Pardubice 4:1, Budějovice – Liberec 4:3, Zlín – Sparta 3:1, K. Vary – Bolešlav 4:2.

51. kolo: Budějovice – K. Vary 2:1, Sparta – Vítkovice 3:2, Třinec – Plzeň 2:3, Pardubice – Litvínov 2:3, Slavia – Kladno 4:3, Znojmo – Liberec 4:3, Bolešlav – Zlín 3:4.

50. kolo: Litvínov – Liberec 4:0, Plzeň – Znojmo 5:2, Bolešlav – Budějovice 5:3, Vítkovice – Kladno 7:2, Slavia – Třinec 5:4, Zlín – Pardubice 5:1, K. Vary – Sparta 2:4.

49. kolo: Slavia – Liberec 1:7, Pardubice – Vítkovice 2:1, Sparta – Bolešlav 5:1, Znojmo – Litvínov 3:2, Budějovice – Zlín 1:2, Třinec – K. Vary 2:4, Kladno – Plzeň 0:5.

48. kolo: Liberec – Plzeň 4:5, K. Vary – Kladno 3:2, Sparta – Budějovice 3:2, Litvínov – Slavia 2:5, Bolešlav – Pardubice 1:2, Vítkovice – Znojmo 4:0, Zlín – Třinec 2:1.

Tenistky Česka se v semifinále Fed Cupu utkají s USA. Hrátky se bude 25.-26. dubna pravděpodobně v Brně.

Fotbalová reprezentace Česka sehrála přátelský zápas v Maroku, po slabém výkonu proti domácímu týmu uhrála remízu 0:0.

Lyžařka Šárka Záhrobská zkompletovala svoji sbírku z mistrovství světa ve slalomu, ve Val d'Isère získala stříbro. V r. 2005 vybojovala na MS bronz, v r. 2007 zlato. Ve slalomu překvapil i Kryštof Krýžl, obsadil 8. místo.

Superformu má tenista Radek Štěpánek, po turnajových vítězstvích v Brisbane a San José se dostal do finále i v Memphis, kde podlehł Roddickovi.

Anketa Zlatý volant o nejlepšího automobilového závodníka má nového vítěze – po devítiletém království Tomáše Engeho vyhrál vítěz Evropského poháru tahač David Vrseký.

V Čeladné se od 30. července do 2. srpna bude hrát druhý nepřestávající světový senál European Tour. Hlavní hvězdou má být Španěl Jimenez, čeští golfisté se mohou na turnaj dostat jen přes kvalifikaci.

Hádzanáři Tatranka Prešov potvrdili svoje vedúce postavenie a stali sa víťazmi Slovenského pohára. Vo finálovom stretnutí porazili doma, IS Košice 30:20. Pohár získali už trinásťkrát, čím si vybojovali účasť v Pohári víťazov pohárov. V prvom zápase osemfinále Pohára víťazov pohárov porazil Prešov doma rumunský tím HCM Konstanca 33:25. Na póde súpera prehrali 20:31 a z ďalších bojov o postup do štvrtfinále vypadali.

Na svetovom šampionáte psích záprahov v rakúskom Werfenwengu získalo Slovensko tri zlaté a jednu bronzovú medailu: zlaté Jan Mlynár v skijóningu, Peter Marcin v kategórii C2 a Jaroslav Banóci v D2. Bronz získal Roman Reistetter v pulke.

V prvom zápase futbalového turnaja na Cypre prehrali slovenskí reprezentanti s Ukrajinou 2:3. Slováci podľahli aj cyperskej reprezentácii rovnako 3:2, čo znamenalo umiestnenie na poslednej 4. priečke.

Slovenská slalomová špecialistka Veronika Zuzulová musela pre zranenie kolena predčasne ukončiť sezónu a podrobiť sa operácii menisku, pri ktorom jej artroskopicky operovali chrupavku v pravom kolene.

Na turnaji WTA Tour v thajskej Patayí postúpila dvadsaťročná tenistka Bratislavčanka Magdaléna Rybáriková do semifinále, keď porazila svetovú dvanásťku Danku Wozniacku 6:4, 6:1. V semifinále podľahla Indke Mirzaovej 6:4, 5:7, 6:1.

Objednejte si Americké listy,

Objednací kupon na straně 5

Tabuľka hokejové 02 Extraligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bod
1. Slavia	52	32	0	20	176:150	93
2. Pardubice	52	29	0	23	162:149	90
3. Litvínov	52	30	0	22	159:146	86
4. Sparta	52	29	0	23	147:137	86
5. Zlín	52	30	0	22	145:151	84
6. K. Vary	52	27	0	25	150:142	83
7. Plzeň	52	26	0	26	160:157	82
8. Vítkovice	52	27	0	25	145:132	79
9. Liberec	52	23	0	29	159:161	74
10. Třinec	52	24	0	28	167:175	71
11. Budějovice	52	23	0	29	137:146	71
12. Znojmo	52	22	0	30	126:144	68
13. Kladno	52	22	0	30	132:160	66
14. M. Bolešlav	52	20	0	32	131:146	59

Lukáš Bauer se synem Matyášem (vlevo) a dcerou Anetou v cíli běhu na 15 km klasicky, ve kterém 20. února vybojoval druhým místem stříbrnou medaili pro ČR na Mistrovství světa v klasickém lyžování v Liberci 2009.

Bauer v Liberci jen stříbrný

Světový šampionát v klasickém lyžování v Liberci se potýká s problémy, které přebíhal až Lukáš Bauer. V sezóně nemocemi sužovaný běžec se vybičoval na svém oblíbené trati 15 km klasicky a vybojoval vynikající stříbrnou medaili.

„Závodit doma je moc pěkné, ale zároveň těžké, když od vás celý rok všichni čekají medaili,“ říká spokojený Bauer, kterého dokázal porazit pouze Estonec Andrus Veerpalu, dvojnásobný olympijský vítěz.

Ve skiatlonu už Lukáš Bauer na přední umístění nedosáhl, v druhé, bruslařské části závodu, mu nejely lyže a obsadil 25. místo. Na devátém místě dojel Martin Koukal, mistr světa na 50 km z roku 2003. Stejněho umístění dosáhl na středním můstku nejlepší český skokan Roman Koudelka.

Město Liberec čelí trestnímu oznámení, podle Národního kontrolního úřadu jeho představitelé nehošpodárně nakládali se státními financemi, účtovali práce, které nebyly provedeny, nedostatky jsou v účetnictví. Lidem

vadí, že ze státního rozpočtu do šampionátu natékly dvě miliardy korun, ačkoliv původní rozpočet hovořil o 400 milionech. Nahlas se hovoří o spekulacích s pozemky ve Vesci, kde se koná běžecká část závodu, nelíbilo se ani dosazení Kateřiny Neumannové do čela šampionátu na popud vlády.

Organizátoři očekávali až 200 tisíc fanoušků lyžování v ochozech, ale skutečnost je mnohem skromnější, protože české příznivce lyžování odradily drahé vstupenky. Atmosféru tak podělí trati vytvářejí především zahraniční fanoušci, zejména Norové, pro které je klasické lyžování národním sportem. Liberec také zápolí s přívaly přírodního sněhu, zatímco loni při generálce byli pořadatelé nuceni snižovat dovažet z hor, za což sklidili oprávněnou kritiku.

Občané Liberce šampionát vcelku ignorují a ani ostatní občané Česka se s ním většinou nezotožňují – rozhodnutí dát v době krize dvě miliardy ze státního rozpočtu na tuto akci vyvolalo negativní reakce.